SL

2015

Poročilo o dejavnostih

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1
Vprašanja: eca.europa.eu/sl/Pages/ContactForm.aspx
Spletišče: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditorsECA

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu (http://europa.eu).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2016

Print	ISBN 978-92-872-4068-2	ISSN 1831-1342	doi:10.2865/612634	QJ-AA-16-001-SL-C
PDF	ISBN 978-92-872-4114-6	ISSN 2362-9622	doi:10.2865/966234	QJ-AA-16-001-SL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-4118-4	ISSN 2362-9622	doi:10.2865/633293	QJ-AA-16-001-SL-E

© Evropska unija, 2016
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Evropsko računsko sodišče

VARUH FINANC EVROPSKE UNIJE

Evropsko računsko sodišče

02

Kdo smo

Evropsko računsko sodišče je neodvisen zunanji revizor Evropske unije s sedežem v Luxembourgu. Institucija ima 28 članov, po enega iz vsake države članice EU. Pri nas je zaposlenih približno 900 strokovnjakov in upravnih uslužbencev vseh narodnosti EU. Že od ustanovitve naše institucije leta 1977 se pri svojem delu osredotočamo na to, kako izboljšati način finančnega poslovodenja EU in poročanja o njem.

Kaj delamo

Preverjamo, ali so sredstva EU pravilno obračunana, pridobljena in porabljena v skladu z ustreznimi pravili in predpisi ter ali je bila njihova poraba smotrna. Opozarjamo na tveganja, oblikovalcem politik EU dajemo zagotovila in pripravljamo smernice za izboljšanje upravljanja javnih financ ter zagotavljamo, da državljani EU vedo, kako se porabi njihov denar. S svojim revizijskim in drugim delom prispevamo h krepitvi demokratične legitimnosti in trajnosti Evropske unije.

Prostori Sodišča v Luxembourgu.

Kazalo

stran

2 **Evropsko računsko sodišče**

4 **Predgovor predsednika**

5 **Na kratko o letu 2015**

5 Naše dejavnosti

5 Naše upravljanje

6–40 **Naše dejavnosti**

6–9 Revidiranje

10–13 Letna poročila

14 Specifična letna poročila

15–33 Posebna poročila

34 Mnenja

35–36 Prireditve in konference na visoki ravni

37–38 Odnosi z deležniki

39–40 Sodelovanje z vrhovnimi revizijskimi institucijami

41–49 **Naše upravljanje**

41–42 Kolegij Sodišča

43–45 Strategija Sodišča za obdobje 2013–2017

46–49 Merjenje uspešnosti

50–59 **Podpora revidiranju**

50–53 Človeški viri

53–55 Podporne storitve

56–57 Finančne informacije

58–59 Revidiranje in odgovornost

60 **Izjava odredbodajalca na podlagi prenosa pooblastil**

Predgovor predsednika

Spoštovani bralec!

Poročilo o dejavnostih za leto 2015 zajema leto, v katerem se je Evropska unija znova soočala z velikimi izzivi in bila priča bistvenim spremembam pri njenem upravljanju, politikah in finančnem poslovodenju, vključno z ustanovitvijo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI) in enotnega mehanizma za reševanje bank v evroobmočju. Te in druge spremembe so prinesle nove revizijske odgovornosti za našo institucijo.

Tudi v letu 2015 smo revidirali dejavnosti institucij in drugih organov EU ter vsa sredstva EU, ki so jih prejele države članice, države nečlanice EU, mednarodne organizacije in drugi. Skladno z obveznostmi iz Pogodbe smo pripravili letna poročila o izvrševanju proračuna EU in evropskih razvojnih skladih ter specifična letna poročila o zaključnih računih več kot 50 agencij in drugih organov EU. Objavili smo tudi 25 posebnih poročil o različnih temah, ki jih povzemamo v tem dokumentu. Naj omenimo predvsem dve: poročilo o sistemu za trgovanje z emisijami, ki kaže, da naše delo presega zgolj finančna vprašanja, in poročilo o finančni pomoči državam v težavah iz novega niza posebnih poročil o finančnem in ekonomskem upravljanju. Poleg tega smo med letom izdali osem mnenj o novih ali spremenjenih pravnih aktih EU z bistvenimi finančnimi posledicami, vključno z mnenjem o uredbi o ustanovitvi EFSI.

Da bi naše delo obrodilo sadove, je pomembno, da svoja spoznanja posredujemo svojim deležnikom na ravni EU in na nacionalni ravni. V tem letu smo še dodatno okrepili sodelovanje z Evropskim parlamentom in Svetom Evropske unije, ki sta naša ključna partnerja pri zagotavljanju odgovornosti v EU. Rezultate revizij smo predstavili vse večjemu številu njunih specializiranih odborov ter njune pripombe upoštevali pri načrtovanju svojega bodočega revizijskega dela. Poleg tega so naši člani opravili obiske na visoki ravni v državah članicah, da bi okrepili partnerstva z nacionalnimi organi, parlamenti in revizijskimi institucijami. Leta 2015 smo organizirali dve vidni konferenci, eno o energetski varnosti EU v Bruslju in drugo o prihodnosti razvojne pomoči po sprejetju novih ciljev OZN za trajnostni razvoj, ki je bila v Luxembourgu.

Pripravili smo tudi bistveno notranjo reformo, da se bo lahko naša institucija bolje odzivala na nenehno se razvijajočo Evropsko unijo. To poročilo poudarja nekatere pomembne spremembe, ki smo jih uvedli pri upravljanju svojih odnosov z deležniki ter svojih revizij in virov. V poročilu so predstavljene tudi ključne informacije o našem upravljanju zaposlenih, financah in uspešnosti v preteklem letu ter rezultati notranjih in zunanjih revizij, opravljenih med letom, in najnovejši postopek razrešnice.

Upam, da boste v tem poročilu dobili koristen in zanimiv pregled dejavnosti, ki smo jih opravili leta 2015, da bi izpolnili svoje naloge pri izboljševanju finančnega poslovodenja EU, spodbujanju odgovornosti in preglednosti ter zaščiti finančnih interesov državljanov EU.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
Predsednik

Na kratko o letu 2015

Naše dejavnosti

- **Letni poročili** o proračunu EU in o evropskih razvojnih skladih za proračunsko leto 2014, ki zajemata predvsem mnenja in rezultate v izjavi o zanesljivosti
- **Dvainpetdeset specifičnih letnih poročil** z našimi mnenji na podlagi revizije računovodskih izkazov za razne agencije in organe EU, ki so razporejeni po vsej Uniji, ter dve zbirni poročili
- **Petindvajset posebnih poročil** o raznih upravljavskih temah in proračunskih področjih, kot so sistem trgovanja z emisijami, programi za zaposlovanje mladih in pomoči med finančno krizo
- **Osem mnenj** o novih ali posodobljenih zakonskih aktih EU in drugih sklepih, ki vplivajo na finančno poslovodenje in segajo od predlagane uredbe za Evropski sklad za strateške naložbe do spremembe uredbe za Enotni odbor za reševanje
- **Sestanki, seminarji in konference z našimi deležniki, vključno z dvema konferencama na visoki ravni o odgovornosti v EU**, in sicer o zanesljivi oskrbi z energijo in o prihodnosti razvojne pomoči.

Naše upravljanje

- Izvedli smo **notranjo reformo**, katere cilj je racionalizacija revizijskega procesa in procesa poročanja ter doseganje večje prožnosti pri upravljanju virov.
- Dosegli smo znaten napredek pri povezovanju **informacijskih sistemov** za upravljanje revizij in vodenje dokumentacije ter si prizadevali, da bi bile informacije v zvezi z revizijami dostopne na mobilnih napravah.
- Naša institucija je dobila **novo članico** Bettino Jakobsen z Danske.
- Še naprej smo izvajali **politiko enakih možnosti** pri zaposlovanju in upravljanju človeških virov.

Prostori Sodišča v Luxembourgu.

Naše dejavnosti

06

Revidiranje

Naša revizijska poročila in mnenja so bistveni člen verige odgovornosti v EU, saj se uporabljajo za dokazovanje odgovornosti tistih, ki so odgovorni za upravljanje proračuna EU, in sicer zlasti v okviru postopka za podelitev razrešnice. To je predvsem Evropska komisija, pa tudi druge institucije in organi EU. Tudi države članice imajo pri tem pomembno vlogo na področjih, za katera se uporablja deljeno upravljanje, kot sta poraba za kmetijstvo in kohezijo.

Imamo tri glavne izložke:

- **letna poročila**, ki večinoma vsebujejo rezultate dela revizij računovodskih izkazov in skladnosti s predpisi za proračun Evropske unije in evropske razvojne sklade, pa tudi vidike upravljanja proračuna in smotrnosti poslovanja. Poleg tega se posebej objavljajo **specifična letna poročila** za agencije, decentralizirane organe in skupna podjetja EU,

- **posebna poročila**, v katerih so predstavljeni rezultati izbranih revizij smotrnosti poslovanja in revizij skladnosti s predpisi za posebna področja porabe ali politike ali proračunske ali upravljavske zadeve,

- **mnenja** o novi ali posodobljeni zakonodaji, ki vpliva na finančno poslovodenje, in drugi izložki v obliki pregleda, ki so pripravljeni na zahtevo ene od drugih institucij ali na pobudo Sodišča.

Sredstva skušamo upravljati tako, da bo zagotovljeno ustrezno ravnovesje med različnimi dejavnostmi ter da bodo hkrati doseženi zanesljivi rezultati in zajeta različna področja proračuna EU. Leta 2015 smo znaten del svojih virov namenili pripravi letnih izjav o zanesljivosti, ki smo ju predstavili v svojih letnih poročilih. Delo, opravljeno v zvezi z izjavo o zanesljivosti, zajema dva vidika, za katera moramo pripraviti mnenje na podlagi Pogodbe o delovanju Evropske unije: zanesljivost računovodskih izkazov ter zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij. Kadar je mogoče, upoštevamo rezultate dela drugih revizorjev (glej oddelek o revidiranju agencij EU na str. 14) in poslovodske predstavitve v obliki letnih poročil o dejavnostih generalnih direktorjev Komisije.

Poleg revizij, zahtevanih v zakonodaji, opravljamo revizije na posebnih področjih porabe ali politike, ki jih izberemo na podlagi meril, kot so tveganje nepravilnosti ali slabe smotrnosti poslovanja, možnosti za izboljšanje in javni interes. Te teme izberemo popolnoma neodvisno, vendar pri tem upoštevamo stališča svojih deležnikov. Leta 2015 smo pripravili 25 posebnih poročil, ki so bila večinoma rezultat naših revizij smotrnosti poslovanja. Njihovi povzetki so predstavljeni v tem poročilu (str. 15–33), temeljijo pa na razdelkih večletnega finančnega okvira, torej sedemletnega proračuna EU za obdobje 2014–2020.

Na zahtevo pripravljamo tudi mnenja o novih ali posodobljenih zakonskih aktih s finančnimi posledicami. Leta 2015 smo pripravili osem mnenj o predlogih za nova ali spremenjena pravila ali uredbe (str. 34). Posebej omenjamo mnenje o EFSI, da bi ponazorili tako temo kot tudi učinek naših mnenj.

Vsa naša revizijska poročila in mnenja so na voljo na našem spletišču (eca.europa.eu).

Revizijska poročila in mnenja v obdobju 2013–2015

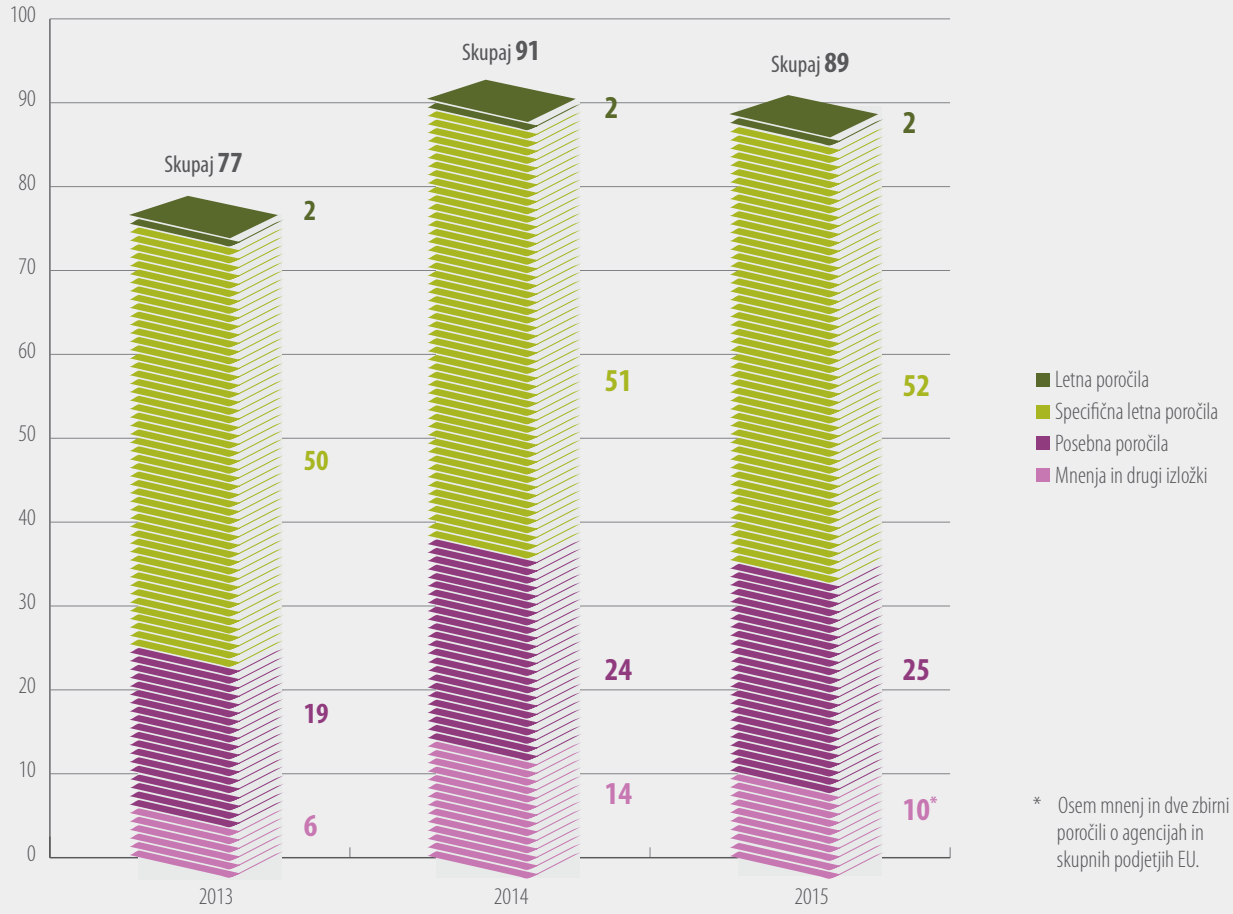

* Osem mnenj in dve zbirni poročili o agencijah in skupnih podjetjih EU.

Revizijski obiski leta 2015

Velika večina revizijskega dela je bila sicer opravljena v naših prostorih v Luxembourgu, vendar so naši revizorji obiskali tudi organe držav članic, druge prejemnike sredstev EU v EU in zunaj nje (vključno z organizacijami, ki sodelujejo pri obdelavi sredstev EU, kot sta regionalni pisarni Evropske investicijske banke v Keniji in Ugandi) ter druge institucije, agencije in organe EU. Ti obiski so namenjeni pridobivanju neposrednih revizijskih dokazov od tistih, ki sodelujejo pri obdelavi, upravljanju, zbiranju in izplačilih sredstev EU, ter od končnih upravičencev, ki ta sredstva prejmejo.

Naše revizijske ekipe največkrat sestavljata dva ali trije revizorji, obisk pa po navadi traja od nekaj dni do nekaj tednov. Pogostost in intenzivnost revizijskega dela v posameznih državah članicah in državah upravičenkah sta odvisni bodisi od vrste revizije ali vzorcev transakcij, ki jih izberemo. Število revizijskih obiskov se zato lahko od države do države in iz leta v leto razlikuje. Naši revizijski obiski v EU pogosto potekajo v sodelovanju z vrhovnimi revizijskimi institucijami držav članic.

Leta 2015 so revizorji Sodišča porabili 4 310 dni za revizije na kraju samem v državah članicah in zunaj EU ter pri tem zbrali dokaze za letna poročila in izbrane revizijske naloge (posebna poročila). Poleg tega je bilo veliko časa porabljenega v institucijah EU v Bruslju in Luxembourgu ter na decentraliziranih agencijah in organih po vsej EU. Leta 2015 so naši revizorji porabili manj dni za revizije na kraju samem kot leto prej, kar je rezultat učinkovitejše delovne prakse in povečane rabe tehnologije, kot so varna izmenjava podatkov in dokumentov ter videokonference.

Odkrivanje goljufij

Čeprav naše revizije niso posebej namenjene iskanju goljufij, smo odkrili več primerov, za katere sumimo, da je pri njih prišlo do nepravilnih ali goljufivih dejavnosti. Na področju preprečevanja goljufij pri proračunu EU sodeluje Sodišče z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF). Uradu OLAF posredujemo vsak sum goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejavnosti, ki škodijo finančnim interesom EU, ki ga odkrijemo med svojim revizijskim delom. Te primere nato OLAF razišče in se odloči za morebitno preiskavo in po potrebi sodeluje z organi držav članic. V letu 2015 smo uradu OLAF posredovali 27 primerov suma goljufij (16 v letu 2014), ki smo jih odkrili med svojim delom za pripravo izjave o zanesljivosti za proračunski leti 2014 in 2015 ter v okviru drugih revizijskih nalog.

Število dni, porabljenih za revizije na kraju samem v letu 2015

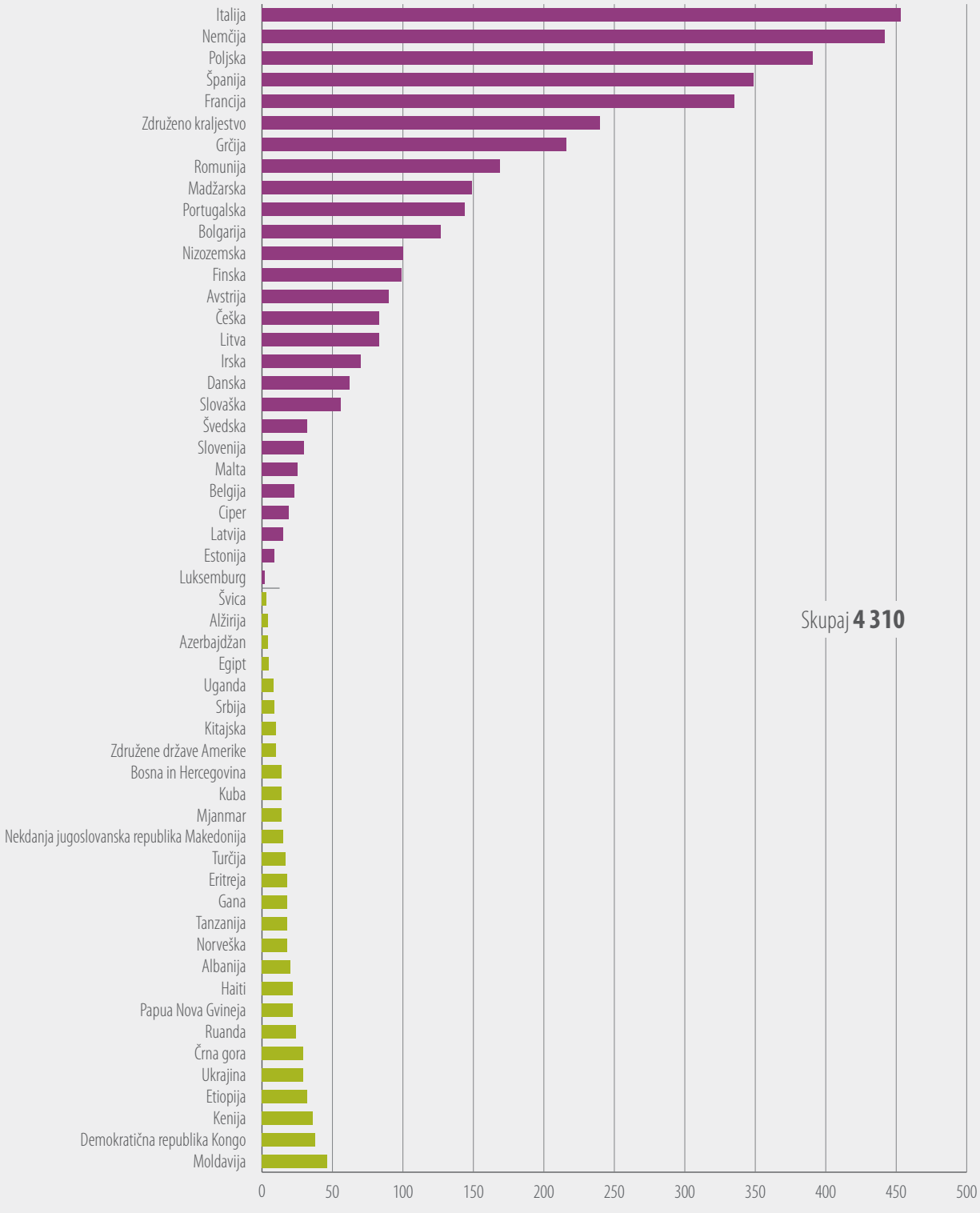

Letni poročili za leto 2014

Leta 2015 smo večino svojega dela v zvezi z revizijami računovodskih izkazov in skladnosti s predpisi namenili preučevanju izvrševanju proračuna EU za leto 2014, kar je vključevalo preverjanje približno 1 200 transakcij na vseh področjih porabe. Letno poročilo za leto 2014, ki je bilo nato pripravljeno, je bilo objavljeno 10. novembra 2015. Predstavili smo ga svojim deležnikom, kot so Evropski parlament in njegov Odbor za proračunski nadzor, Svet Evropske unije (ekonomske in finančne zadeve), nacionalni parlamenti in vlade, ter medijem.

Glavni cilj letnega poročila je pripraviti ugotovitve in zaključke, ki Evropskemu parlamentu, Svetu in državljanom pomagajo pri oceni kakovosti finančnega poslovodenja EU. V letnem poročilu za leto 2014 smo dali zagotovilo o tem, kako so bila sredstva EU porabljena v tem letu, in osvetlili področja z največjim tveganjem za nepravilno porabo. Analizirali smo tudi vzroke napak in dali koristna in stroškovno učinkovita priporočila za izboljšanje stanja.

Poraba EU v letu 2014 je znašala

142,5 milijarde EUR

= skoraj 300 EUR na državljana

Strukturo svojega letnega poročila za leto 2014 smo prilagodili, da bi povečali njegovo uporabnost za bralce. Poglavja zdaj odražajo razdelke iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020. Najpomembnejši del poročila je še vedno izjava o zanesljivosti, v kateri smo dali mnenje o tem, koliko so bili zaključni računi EU zanesljivi, prihodkovne in odhodkovne transakcije pa skladne s pravili. Poleg tega smo posebej ocenili vsa glavna področja dejavnosti EU ter zagotovili več informacij o upravljanju proračuna in finančnem poslovodenju. Vključili smo tudi informacije o smotrnosti poslovanja pri proračunu EU ter o poročanju Komisije o smotrnosti, zlasti v zvezi z napredkom pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020.

Predsednik Sodišča Vítor Caldeira predstavlja letno poročilo za leto 2014 Evropskemu parlamentu.

Ključna sporočila letnega poročila za leto 2014

> **Evropsko računsko sodišče poziva k novemu pristopu EU k naložbam in porabi.**

- **Zaključni račun EU za leto 2014** je bil potrjen kot **zanesljiv.**
- **Prihodki** za leto 2014 so bili **zakoniti in pravilni**.
- Na **plačila** za leto 2014 je **pomembno vplivala napaka**.

Zaključki in priporočila

- Zaključni račun EU za leto 2014 je bil pravilno pripravljen v skladu z mednarodnimi standardi in je **resničen in pošten prikaz** stanja**.** Zato smo lahko tudi tokrat izrekli mnenje brez pridržkov o njegovi zanesljivosti. O pravilnosti plačil pa smo izrekli negativno mnenje.

- **Ocenjena stopnja napake**, s katero se meri raven nepravilnosti, za plačila za leto 2014 znaša 4,4 %, kar je blizu tisti iz leta 2013 (4,5 %) in vztrajno ostaja nad 2-odstotnim pragom pomembnosti.

- Sodišče je ugotovilo **enako ocenjeno stopnjo napake (4,6 %)** v okviru deljenega upravljanja z državami članicami kot pri odhodkih, ki jih neposredno upravlja Komisija. Najvišje stopnje napake so bile ugotovljene pri porabi na področjih ekonomske, socialne in teritorialne kohezije (5,7 %) ter konkurenčnosti za rast in zaposlovanje (5,6 %). Področje upravnih odhodkov je imelo najnižjo ocenjeno stopnjo napake (0,5 %).

- Med vrsto odhodkov in stopnjo napake obstaja jasna povezava. Naša ocenjena stopnja napake za **sheme na podlagi povračila stroškov** (5,5 %), pri katerih EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti na podlagi izjav upravičencev o stroških, je dvakrat višja kot tista za programe na podlagi pravic (2,7 %), pri katerih se plačila izvršujejo, ko so izpolnjeni pogoji, in ne kot povračilo stroškov.

- **Popravljalni ukrepi** organov v državah članicah in Komisije so imeli pozitiven učinek na ocenjeno stopnjo napake. Brez njih bi skupna ocenjena stopnja napake znašala 5,5 %. Komisija bi lahko še dodatno izboljšala svojo oceno tveganja in učinek popravljalnih ukrepov.

- Če bi Komisija, organi držav članic ali neodvisni revizorji uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo, bi lahko **preprečili ali odkrili in popravili** bistveni del napak, preden bi do njih prišlo.

- **Zneski, ki jih je treba plačati v sedanjem in prihodnjih letih,** ostajajo na visoki ravni. Komisija mora nujno ukrepati v zvezi s tem trajnim problemom. Za nekatere države članice zaostanek pri neporabljenih sredstvih pomeni bistven delež skupne državne potrošnje.

- Desetletno obdobje strategije **Evropa 2020** in sedemletna proračunska cikla EU (2007–2013 in 2014–2020) niso usklajeni. Države članice v sporazumih o partnerstvu in programih ne namenjajo dovolj pozornosti dosežkom strategije Evropa 2020. To dvoje omejuje možnosti Komisije za spremljanje **smotrnosti in prispevka proračuna EU** k strategiji Evropa 2020 in za poročanje o njiju.

- Bližajoči se vmesni pregled večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 je ključni trenutek v upravljanju porabe EU. Pomembno je, da Komisija čim prej **analizira področja z vztrajno visokimi stopnjami napake** in oceni možnosti za njihovo znižanje, hkrati pa okrepi osredotočenost na smotrnost porabe.

Rezultati preizkušanja transakcij za področja porabe EU za leto 2014

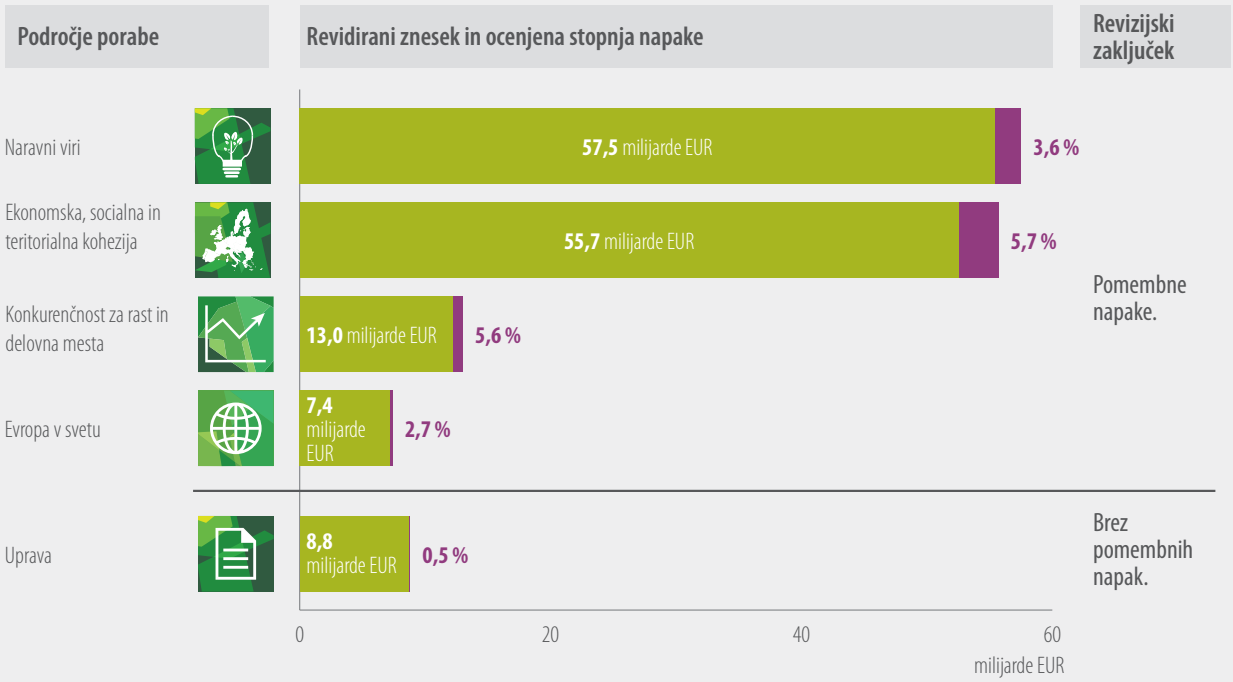

Tabela je iz dokumenta Na kratko o reviziji EU za leto 2014, ki je na voljo na našem spletišču eca.europa.eu/en/euauditinbrief-2014.

Letno poročilo o evropskih razvojnih skladih za leto 2014

- Prihodki so bili brez napak.
- Na plačila je vplivala pomembna napaka.

Iz evropskih razvojnih skladov se zagotavlja pomoč Evropske unije za razvojno sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (države AKP) ter čezmorskimi državami in ozemlji (ČDO). Evropske razvojne sklade financirajo države članice, upravlja pa jih Evropska komisija zunaj okvira proračuna EU, del pomoči pa tudi Evropska investicijska banka.

Ugotovili smo, da je zaključni račun evropskih razvojnih skladov za leto 2014 zanesljiv. Prihodki skladov so bili brez pomembne napake, pri plačilih pa je ocenjena stopnja napake znašala 3,8 %. Tako kot v prejšnjih letih smo ugotovili slabosti pri predhodnih pregledih. Napake, ki se nanašajo na nespoštovanje pravil javnega naročanja in nepredložitev dokazil za utemeljitev odhodkov, so bile razlog za skoraj dve tretjini ocenjene stopnje napak.

Naše letno poročilo za evropske razvojne sklade je objavljeno skupaj z letnim poročilom za proračun EU in je na voljo na našem spletišču (eca.europa.eu).

Proračun evropskih razvojnih skladov za leto 2014 = 3,1 milijarde EUR

Specifična letna poročila za leto 2014

Proračuni vseh agencij, organov in skupnih podjetij EU so leta 2014 znašali skupaj približno 4 milijarde EUR, kar je približno 3 % proračuna EU za leto 2014.

Agencije, organi in skupna podjetja EU za EU opravljajo nekatere posebne naloge. Sedeže imajo po vsej Uniji. Delujejo na številnih področjih, kot so varnost, zaščita, zdravje, raziskave, finance, migracije in promet. Vsak od njih ima posebne pristojnosti ter svoj upravni odbor, direktorja, uslužbence in proračun.

Leta 2015 je Sodišče pripravilo 52 specifičnih letnih poročil za proračunsko leto 2014. Zajemala so 41 decentraliziranih in izvajalskih agencij ter drugih organov EU, osem evropskih raziskovalnih skupnih podjetij, evropske šole, skupno podjetje Galileo v likvidaciji in komunikacijsko infrastrukturo Sisnet. Objavili smo tudi dve zbirni poročili, v katerih je pregled rezultatov naših revizij na tem področju, in sicer eno za agencije in druge organe EU in drugo za skupna podjetja. Ti poročili sta bili predstavljeni predsedniku Evropskega parlamenta, Odboru Parlamenta za proračunski nadzor, Svetu za splošne zadeve in Odboru Sveta za proračun.

Leto 2014 je bilo prvo leto, v katerem je zasebno revizijsko podjetje opravilo neodvisno revizijo zaključnih računov vseh 33 decentraliziranih agencij in drugih organov EU. Pri pripravi svojih mnenj o teh zaključnih računih smo upoštevali njegovo revizijsko delo in ukrepe, ki so jih sprejeli revidiranci na podlagi ugotovitev revizorja. Zaključne račune preostalih agencij in skupnih podjetij je v celoti revidiralo Sodišče.

Ugotovili smo, da so vse agencije in drugi organi ter skupna podjetja pripravili zanesljive zaključne račune za leto 2014. Njihove transakcije so bile zakonite in pravilne. Izjema pri tem so bili le Artemis (vgrajeni računalniški sistemi), ENIAC (nanoelektronika) in ECSEL (elektronske komponente in sistemi). Zaradi nezadostnega zagotovila na podlagi strategije naknadnih revizij je bilo za skupni podjetji Artemis in ENIAC ter ECSEL izrečeno mnenje s pridržki. V glavnem so agencije s popravljalnimi ukrepi, ki so jih sprejele na podlagi pripomb Sodišča iz prejšnjih let, še dodatno izboljšale svoje postopke. Naša specifična letna poročila skupaj s zbirnima poročiloma o rezultatih naših revizij agencij in drugih organov ter skupnih podjetij za leto 2014 so na voljo na našem spletišču (eca.europa.eu).

52 specifičnih letnih poročil
za agencije, druge organe in skupna podjetja EU, ki imajo sedeže po vsej EU

Sedež Europola, Haag, Nizozemska.

Posebna poročila, pripravljena v letu 2015

Sodišče poleg letnih poročil in specifičnih letnih poročil vse leto objavlja tudi posebna poročila, ki se nanašajo na revizije smotrnosti poslovanja in revizije skladnosti s predpisi za posebna proračunska področja ali teme upravljanja, ki jih samo izbere. Te revizijske naloge izbere in oblikuje tako, da imajo čim večji učinek, in na ta način kar najbolje izkoristi svoje vire. Revizije smotrnosti poslovanja pogosto zajemajo več proračunskih let. Zaradi kompleksnosti njihovih tem lahko trajajo več kot leto dni.

V letu 2015 so naša posebna poročila obravnavala predvsem teme, povezane s splošnimi cilji EU za doseganje dodane vrednosti in rasti ter odzivom EU na globalne izzive, vključno z vzdržnostjo javnih financ, okoljem in podnebnimi spremembami.

Kratki povzetki vseh 25 posebnih poročil, ki smo jih pripravili v letu 2015, so predstavljeni pod naslovi ustreznih razdelkov večletnega finančnega okvira.

Glavni koraki pri reviziji smotrnosti poslovanja ali skladnosti s predpisi

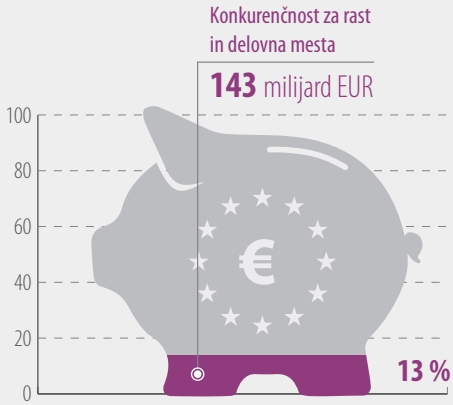

Pametna in vključujoča rast

Poraba za **pametno in vključujočo rast** dosega največji delež v proračunu EU in zajema dve področji: **konkurenčnost za rast in delovna mesta** ter **ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo.**

Konkurenčnost za rast in delovna mesta zajema financiranje vseevropskih omrežij na področju energetike, prometa in telekomunikacij; razvoj podjetij, raziskave in inovacije; izobraževanje in usposabljanje, socialno politiko itd. Načrtovani odhodki na tem področju za obdobje 2014–2020 znašajo 13 % celotnega proračuna EU za celotno programsko obdobje ali 143 milijard EUR. Proračun za leto 2015 je znašal 15,7 milijarde EUR.

- **Prevoz po celinskih plovnih poteh v Evropi: modalni delež in pogoji za plovbo se od leta 2011 niso bistveno izboljšali (1/2015)** – V poročilu je bilo ocenjeno, ali so projekti, sofinancirani iz proračuna EU, uspešno prispevali k povečanju modalnega deleža tovornega prevoza po celinskih plovnih poteh in izboljšanju pogojev za plovbo ter ali so bile strategije EU za prevoz po celinskih plovnih poteh usklajene in ali so temeljile na relevantnih in izčrpnih analizah.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da je bil dosežen le počasen napredek, ker niso bila odpravljena ozka grla. Izvajanje projektov, ki jih sofinancira EU, ni bilo uspešno, količina prevoza po celinskih plovnih poteh, ki je alternativa cestnemu prevozu, pa se ni povečala niti se niso izboljšali pogoji za plovnost. Države članice so celinskim plovnim potem namenjale malo pozornosti, čeprav so te poti za Komisijo prioriteta. Ni bilo splošne strategije, usklajene med državami članicami, ki jih povezujejo glavni koridorji plovnih poti, v strategijah EU pa ni bilo namenjene dovolj pozornosti vzdrževanju rek ter upoštevanju političnih in okoljskih zadev. Države članice bi morale dajati prednost projektom, ki prinašajo največje in takojšnje koristi, Komisija pa bi morala namenjati svoja sredstva za projekte z dobro razdelanimi načrti za odpravo ozkih grl.

  Projekti EU na področju celinskih plovnih poti so v obdobju 2007–2013 iz instrumenta TEN-T, Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada prejeli 1,3 milijarde EUR.

- **Ali finančna podpora EU ustreza potrebam mikropodjetnikov? (8/2015)** – V poročilu je bilo ocenjeno, ali se je finančna podpora iz Evropskega socialnega sklada (ESS) in evropskega mikrofinančnega instrumenta Progress (EPMF) uporabljala za zadovoljevanje potreb mikropodjetnikov.

  Pri reviziji so bile odkrite slabosti pri pripravi programov finančne podpore iz Evropskega socialnega sklada za mikropodjetnike in njeni zasnovi ter pomanjkanje zadostnega in zanesljivega spremljanja smotrnosti. Evropska komisija in države članice nimajo na voljo dovolj primerjalnih informacij o administrativnih stroških za vse države članice in vse mehanizme financiranja. Ta vprašanja imajo lahko negativen učinek na uspešnost finančne podpore EU za mikropodjetnike. Države članice bi morale pri snovanju instrumentov financiranja in pripravi operativnih programov, ki vključujejo finančno podporo EU za mikropodjetnike, izvajati oceno potreb. Komisija bi morala kot pogoj za to, da države članice lahko uporabljajo finančne instrumente Evropskega socialnega sklada, določiti obstoj dobrega sistema za obvladovanje tveganja.

  Izraz mikrofinanciranje se običajno uporablja za zneske pod 25 000 EUR, pogosto celo pod 10 000 EUR. Celotno povpraševanje po mikrofinanciranju v državah članicah EU po ocenah znaša več kot 12 milijard EUR. Med primeri v poročilu sta 5 000 EUR za razširitev mestnega kioska in 9 500 EUR za postavitev otroškega igrišča in odprtje trgovine z oblačili.

- **Izboljšanje zanesljivosti oskrbe z energijo s pomočjo razvoja notranjega energetskega trga: potrebnih je več prizadevanj (16/2015)** – V poročilu je Sodišče skušalo ugotoviti, ali sta izvajanje ukrepov politike na področju notranjega energetskega trga in poraba EU za energetsko infrastrukturo uspešno zagotovila koristi zanesljive oskrbe z energijo.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da energetska infrastruktura v Evropi na splošno še ni zasnovana za popolnoma povezane trge in zato za zdaj ne zagotavlja uspešne zanesljive oskrbe z energijo. Finančna podpora iz proračuna EU na področju energetske infrastrukture je le delno prispevala k notranjemu energetskemu trgu in zanesljivi oskrbi z energijo. Evropska komisija bi morala ugotoviti, katera energetska infrastruktura v EU se ne uporablja, in v sodelovanju z državami članicami odpraviti ovire za njeno uporabo na notranjem energetskem trgu. Poleg tega bi morala Komisija preučiti nove načine, s katerimi bi omogočili, da bi bila energija ene države članice na voljo odjemalcem v drugi državi.

  Notranji energetski trg bi moral omogočati prosti pretok plina in električne energije in trgovino z njima po vsej EU. Iz proračuna EU je bilo med letoma 2007 in 2013 zagotovljenih 3,7 milijarde EUR za financiranje energetske infrastrukture, za obdobje med letoma 2014 in 2020 pa se pričakuje, da bo zagotovljenih še 7,4 milijarde EUR. Vendar pa je v poročilu poudarjeno, da cilj dokončne vzpostavitve notranjega energetskega trga do leta 2014, ki si ga je zastavila EU, ni bil dosežen.

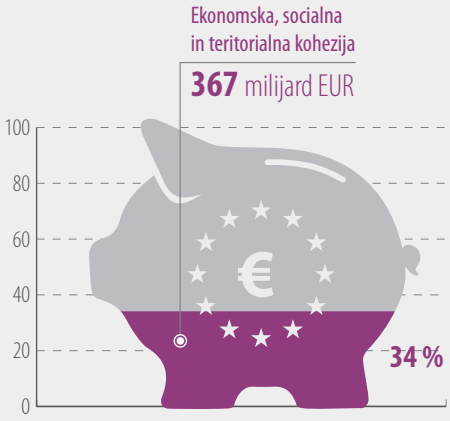

Pametna in vključujoča rast

Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija zajema regionalno politiko, katere cilj je pomagati najmanj razvitim državam in regijam EU, da bi dohitele druge, krepiti konkurenčnost vseh regij in razvijati sodelovanje med njimi.

Načrtovani kohezijski odhodki za obdobje 2014–2020 dosegajo 34 % proračuna EU za celotno programsko obdobje ali 367 milijard EUR. Proračun za leto 2015 je znašal 51,1 milijarde EUR.

- **Prizadevanja za reševanje problemov pri javnem naročanju na področju odhodkov EU za kohezijo bi bilo treba povečati (10/2015)** – V poročilu je bilo preučeno, ali so Komisija in države članice sprejele primerne in uspešne ukrepe za reševanje problema napak pri javnem naročanju na področju kohezijske politike.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da še vedno obstajajo splošno razširjeni problemi v zvezi z načinom, kako javni organi v EU oddajajo javna naročila. Čeprav so Komisija in države članice problem začele reševati, jih čaka še veliko dela. Zaradi resnih napak je prihajalo do pomanjkanja poštene konkurence in do oddaje naročil tistim ponudnikom, ki niso bili najboljši. Opravljenih je bilo zelo malo sistematičnih analiz in primanjkuje dovolj podrobnih, zanesljivih in usklajenih podatkov o naravi in obsegu napak. Pri reviziji je bila zato priporočena začasna ustavitev nakazovanja plačil za obdobje 2014–2020 nekaterim državam članicam, če se položaj v njih ne bo izboljšal do konca leta 2016.

  Od leta 2007 do leta 2013 je bilo za porabo na področju regionalne politike rezerviranih 349 milijard EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada in Evropskega socialnega sklada. Velik del tega denarja se porabi na podlagi javnega naročanja. Pri približno 40 % projektov, pri katerih je Sodišče za pripravo letnih poročil za leta od 2009 do 2013 revidiralo javno naročanje, so bile odkrite napake.

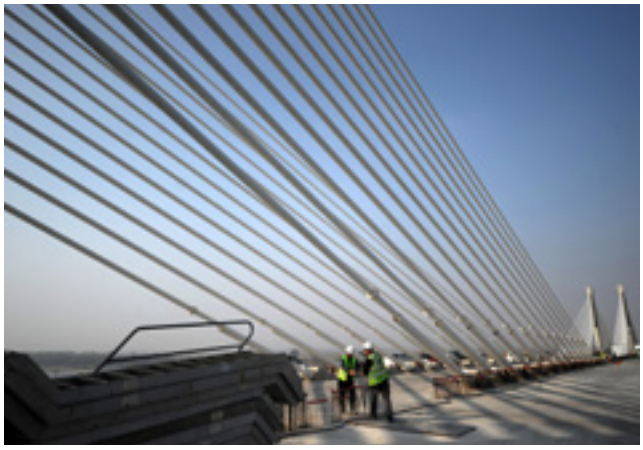

- **Poraba sredstev EU za komunalne čistilne naprave v Podonavju: potrebna so dodatna prizadevanja za pomoč državam članicam pri doseganju ciljev politike EU na področju odpadne vode (2/2015)** – V poročilu je bila ocenjena uspešnost pomoči iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada za države članice v Podonavju pri doseganju ciljev politike EU na področju odpadne vode.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da so imela sredstva EU ključno vlogo pri doseganju napredka na Češkem, Madžarskem, v Romuniji in na Slovaškem, vendar so v vseh teh državah nastale zamude pri izpolnjevanju pravil in črpanju razpoložljivih sredstev EU. Čiščenje odpadne vode v njihovih čistilnih napravah je bilo na splošno ustrezno, toda način ravnanja z blatom in obvladovanja preplavljanja padavinske vode ni bil vedno dober. Tretjina čistilnih naprav je bila prevelika in potencialno ni bila vzdržna. Države so razpoložljiva sredstva EU črpale počasi in tako tvegale, da bodo izgubile financiranje EU ali ustvarile potrebo po dodatnih sredstvih iz nacionalnih blagajn. Komisija bi morala okrepiti zahteve glede poročanja, države članice pa bi morale sprejeti predpise za zagotovitev hitre priključitve gospodinjstev na javna kanalizacijska omrežja. Komisija in države članice bi morale določiti merila za vse vrste uporabe blata in zagotoviti zanesljivo spremljanja onesnaževal.

  Podonavje je največje povodje v Evropi. EU je v programskih obdobjih 2000–2006 in 2007–2013 prispevala 7,9 milijarde EUR za projekte čiščenja odpadne vode v štirih revidiranih državah članicah.

- **Kakovost vode v Podonavju: izvajanje okvirne direktive o vodah napreduje, vendar ostaja še veliko dela (23/2015)** – V poročilu je bilo ocenjeno, ali je izvajanje okvirne direktive o vodah na Češkem, Madžarskem, v Romuniji in na Slovaškem privedlo do izboljšanja kakovosti površinske vode v Podonavju.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da se je stanje od leta 2004 le malo izboljšalo. Poudarjeno je bilo, da je majhen napredek posledica pomanjkanja ambicioznosti v načrtih držav. Revizija je opozorila na pomanjkanje ciljno usmerjenih ukrepov za vodna telesa nezadovoljive kakovosti. Obstajale so tudi pomanjkljivosti v sistemih spremljanja, ki so povzročile pomanjkanje podatkov o vrsti in virih onesnaževanja, zaradi katerih stanje vodnih teles ni bilo dobro. Poleg tega države članice za veliko število vodnih teles niso upoštevale pomembnih rokov, ne da bi to zadostno utemeljile. Priporočila so vključevala izboljšanje sistemov za spremljanje in diagnozo onesnaženosti ter preučitev pristojbin ali obdavčitev za odvračanje od emisij.

  Med letoma 2007 in 2013 je bilo državam članicam v Podonavju iz Evropskega sklada za regionalni razvoj/Kohezijskega sklada zagotovljenih 6,35 milijarde EUR za čiščenje odpadne vode. V istem obdobju je Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja zagotovil 6,39 milijarde EUR za nadomestila kmetom za izvajanje kmetijsko-okoljskih ukrepov.

- **Jamstvo EU za mlade: narejeni so bili prvi koraki, vendar se nakazujejo tveganja pri izvajanju (3/2015)** – V poročilu je bilo ocenjeno, ali je Komisija zagotovila ustrezno podporo državam članicam pri vzpostavljanju programov jamstva za mlade, pregledana pa so bila tudi mogoča tveganja pri izvajanju.

  Pri reviziji so bila ugotovljena tri tveganja za uspešno izvajanje pobude za jamstvo za mlade: zadostnost skupnega financiranja, opredelitev kakovostne ponudbe in način, kako Komisija spremlja rezultate programa in poroča o njih. Komisija je zagotovila pravočasno in ustrezno podporo državam članicam pri vzpostavljanju njihovih programov jamstva za mlade. Ni pa izvedla ocene učinka, v kateri bi bili navedeni pričakovani stroški in koristi, čeprav je to standardni postopek. Komisija je sicer pozvala države članice, naj pri predložitvi izvedbenih načrtov za jamstvo za mlade zagotovijo oceno stroškov, vendar nekatere države niso poslale ustreznih informacij, nobena od njih pa ni posredovala ocenjenih stroškov za potrebne strukturne reforme.

  Program jamstva za mlade je bil vzpostavljen junija 2013 v odziv na slabšanje razmer za mlade brezposelne, ki so se zaostrile zaradi gospodarske in finančne krize. V obdobju od leta 2014 do leta 2020 bo program delno financiran iz proračuna EU v skupni višini 12,7 milijarde EUR, in sicer v okviru Evropskega socialnega sklada in posebne pobude za jamstvo za mlade.

- **Podpora Komisije za skupine za ukrepanje na področju zaposlovanja mladih: preusmerjanje sredstev ESS doseženo, vendar ni dovolj osredotočenosti na rezultate (17/2015)** – V poročilu je bilo ocenjeno, ali so bili predlogi, kako bi s sredstvi Evropskega socialnega sklada (ESS) hitreje in uspešneje dosegli rezultate pri zaposlovanju mladih brezposelnih, ki so jih leta 2012 pripravile skupine za ukrepanje na področju zaposlovanja mladih, koristni za preusmeritev financiranja iz ESS.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da so bile skupine za ukrepanje na področju zaposlovanja mladih, ki jih je ustanovila Komisija, uspešne pri preusmerjanju sredstev v podporo mladim, vendar je bilo predlogov malo. Komisija je zagotavljala svetovanje za države članice, vendar je bila njena podpora omejena zaradi ravni in kakovosti razpoložljivih informacij. Pobuda je sicer privedla do reprogramiranja in prerazporeditve sredstev Evropskega socialnega sklada, toda Komisija je v svoji oceni sprememb operativnih programov namenjala pozornost predvsem njihovemu vplivu na proračun. Kadar obstaja možna vrzel med tem, kar je bilo obljubljeno, in tem, kar Komisija lahko dejansko uresniči, ja treba pričakovanja v zvezi s takimi pobudami bolje usmerjati.

  Komisija je v okviru pobude Priložnosti za mlade leta 2012 ustanovila skupine za ukrepanje na področju zaposlovanja mladih. V skupinah, ki so bile ustanovljene v osmih državah članicah z najvišjo stopnjo brezposelnosti mladih, so sodelovali strokovnjaki iz držav članic in Komisije. Pobuda je bila povezana s skoraj 10 milijardami EUR sredstev Evropskega socialnega sklada, ki so bile še vedno na voljo v teh državah članicah.

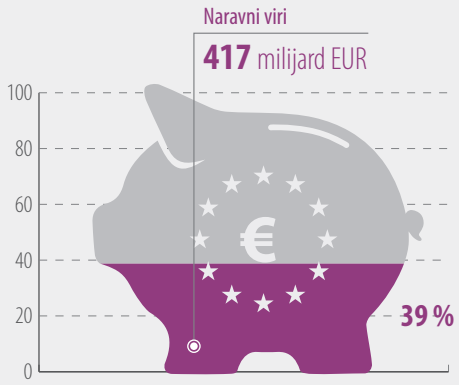

Trajnostna rast: naravni viri

Ta proračunska postavka zajema skupno kmetijsko in ribiško politiko EU, razvoj podeželja in okoljske ukrepe. Tri četrtine sredstev se porabi kot neposredna poraba za kmete in podpora za kmetijske trge. Petina sredstev pa se porabi za razvoj podeželja.

Načrtovani odhodki za obdobje 2014–2020 dosegajo skoraj 39 % celotnega proračuna EU za celotno programsko obdobje, kar je 417 milijard EUR. Proračun za leto 2015 je znašal 56 milijard EUR.

- **Tehnična pomoč: kakšen je njen prispevek na področju kmetijstva in razvoja podeželja? (4/2015)** – V poročilu je bila preučena poraba sredstev za tehnično pomoč na področju kmetijstva in razvoja podeželja v programskem obdobju 2007–2013. Revizija je bila osredotočena na pravilnost, uspešnost in učinkovitost financiranja v Komisiji in državah članicah.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da Evropska komisija in države članice niso mogle dokazati, kako dobro je tehnična pomoč na področju kmetijstva in razvoja podeželja prispevala k proračunski učinkovitosti in ciljem skupne kmetijske politike. Mreže za podeželje, katerih cilj je povečanje sodelovanja, izmenjave znanja in inovacij v kmetijskem sektorju, so še posebno primerne za zagotavljanje tehnične pomoči. Vendar pa so bila v večini primerov sredstva, namenjena vzpostavljanju zmogljivosti, uporabljena kot podpora za splošne administrativne proračune. Komisija bi morala razjasniti obseg in uporabo tehnične pomoči držav članic na področju razvoja podeželja in skrbno spremljati njeno izvajanje.

  Za obdobje 2007–2013 so države članice iz proračuna EU nameravale porabiti 1,5 milijarde EUR sredstev za financiranje tehnične pomoči do zgornje meje v višini 4 % nacionalne ovojnice za razvoj podeželja. Za obdobje 2014–2020 se je ta znesek povečal na približno 1,9 milijarde EUR.

- **Ali so finančni instrumenti uspešno in obetavno orodje na področju razvoja podeželja? (5/2015)** – Poročilo se osredotoča na vprašanje, ali so bili v programskem obdobju 2007–2013 finančni instrumenti (posojilni in jamstveni skladi), ki so se izvajali v okviru politike EU za razvoj podeželja, dobro zasnovani in upravljani.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da instrumenti doslej niso bili uspešni, in sicer predvsem zato, ker so bili prekapitalizirani in ker ni bil v celoti izkoriščen njihov potencial za doseganje učinka finančnega vzvoda in obnavljanja financiranja. V programskem obdobju 2007–2013 ni bilo jasnih argumentov za vzpostavitev finančnih instrumentov. Prav tako ni bilo zanesljivih količinsko opredeljivih informacij, ki bi utemeljevale vrsto vzpostavljenih finančnih instrumentov, omogočale ugotavljanje povpraševanja po finančnih instrumentih na področju kmetijstva in dokazovale ustreznost zneska kapitala, namenjenega skladu. Državam članicam bi bilo treba zagotoviti boljše spodbude za vzpostavitev finančnih instrumentov za razvoj podeželja in spodbujanje povpraševanja kmetov ali drugih upravičencev. Za obdobje 2014–2020 bi bilo treba določiti ustrezne standarde ter cilje za učinek finančnega vzvoda in obnavljanja financiranja.

  EU in države članice so do konca leta 2013 investirale približno 700 milijonov EUR v jamstvene in posojilne sklade za razvoj podeželja. Komisija želi, da se države članice zavežejo, da bodo v obdobju 2014–2020 uporabo finančnih instrumentov vsaj podvojile.

Poudarek na reviziji smotrnosti poslovanja: celovitost in izvajanje sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS) (6/2015)

Sistem Evropske unije za trgovanje z emisijami (EU ETS) se nekoliko razlikuje od drugih politik in programov, ki jih revidiramo, saj ne prejema veliko sredstev iz proračuna EU. Po drugi strani pa ima zelo močan vpliv na izvajanje politike v EU in na kakovost življenja državljanov. EU ETS, ki je bil uveden leta 2015, se pogosto navaja kot referenčni model za nastajajočo politiko na področju podnebnih sprememb in sisteme za trgovanje z emisijami drugod po svetu. Zato bi bilo pričakovati, da bo obstajal dober okvir, ki bi vključeval ureditev in nadzor trga, pravno varnost in sisteme za obravnavanje temeljnih informacij. Poleg tega bi morali biti praktični elementi sistemov izvajanja dovolj premišljeni.

Konec leta 2013 so se naši revizorji lotili preučevanja okvira za zaščito celovitosti EU ETS ter sistemov za dejansko izvajanje programa v Komisiji in državah članicah do II. faze (konec leta 2012). Vzrok za to so bila tveganja pri vzpostavitvi delujočega trga za dosego ciljev politike EU na področju podnebnih sprememb ter težave pri nadzorovanju takšne neotipljive dejavnosti („Kako izmeriti vroč zrak?“).

Naši revizorji so ocenili, ali je bilo upravljanje EU ETS ustrezno. Opravili so preglede dokumentacije in razgovore z uradniki Evropske komisije v Bruslju, ki sodelujejo pri upravljanju EU ETS, ter obiskali pristojne organe v petih državah članicah: Nemčiji, Franciji, Italiji, na Poljskem in v Združenem kraljestvu. Poleg tega so pregledali dokumentacijo še za dve državi (Grčijo in Španijo) ter se posvetovali s strokovnjaki na tem področju. Dokaze so pridobili tudi s preizkušanjem podatkov iz dokumentacije nacionalnih organov, ki se je nanašala na 150 naprav, izbranih v teh sedmih državah, ter analizo podatkov iz evidence transakcij EU. Samih naprav niso mogli obiskati, saj te

za upravljanje sistema ne prejemajo sredstev EU, zato naša institucija nima pravice do njihovega revidiranja.

Dokazi, ki so jih pridobili naši revizorji, kažejo na pomanjkanje nadzora trga emisij, pa tudi sodelovanja med regulatorji. Za ponazoritev naših posebnih ugotovitev naj omenimo, da so naši revizorji ugotovili, da bi morala biti dejanska pravna opredelitev pravic bolje pojasnjena ter da postopki za odprtje računov ETS v registru EU in spremljanje transakcij niso bili primerni, da bi bilo zagotovljenih dovolj kontrol, ki bi preprečevale zlorabe. Tako je prišlo do položaja brez izhoda: države članice niso mogle uspešno spremljati čezmejnih transakcij, ker niso imele neposrednega dostopa do osrednje podatkovne zbirke, Komisija pa jih ni mogla spremljati, ker za to ni imela pravne podlage. Revizorji so tudi ugotovili, da sistemi za spremljanje emisij in poročanje o njih niso bili usklajeni in so kazali slabosti pri kontrolah ter da so bili smernice Komisije in poročanje Komisije in držav članic neustrezni.

Na podlagi svojih ugotovitev smo zaključili, da okvir za zaščito celovitosti trga ni bil dovolj trden in da so obstajale bistvene slabosti pri izvajanju prejšnje faze. Zaradi nekaterih od teh slabosti je bilo potrebno nadaljnje ukrepanje v tekoči fazi. Kljub omenjenim problemom je v našem poročilu jasno navedeno, da se je ta inovativni sistem stalno izboljševal. Razprava o ETS in reforme na njegovem področju, ki so v času objave poročila še potekale, so bile osredotočene na uspešnost sistema in na to, kako ukrepati v zvezi s presežnimi pravicami. Ta revizija teh vprašanj ni obravnavala. Toda s poročilom smo pokazali, da je treba pozornost nameniti tudi temeljnim vprašanjem celovitosti trga in izvajanja, da bo EU lahko prepričana, da je ta paradna politika primernejša za doseganje zmanjšanja emisij in uvedbo nizkoogljičnih tehnologij.

Dali smo več praktičnih priporočil, ki lahko Komisiji in organom držav članic pomagajo izboljšati celovitost trga in izvajanje sistema, da bo sistem postal boljše orodje za doseganje ciljev na področju podnebnih sprememb do leta 2020 in pozneje. V odgovor na naše poročilo se je Komisija strinjala, da bi bilo treba obravnavati vsa še preostala bistvena vprašanja glede ureditve in nadzora trga emisij, da se izboljša celovitost trga, kadar je to potrebno. Ponovno je tudi zagotovila, da se številne izboljšave za III. fazo (2013–2020) že izvajajo in da so povezane s posameznimi našimi opažanji.

Poročilo je vzbudilo precejšnje zanimanje medijev in je bilo predstavljeno v Bruslju na tiskovni konferenci za akreditirane novinarje v EU. Mediji v EU in drugod po svetu so poročali, da EU ETS potrebuje več pregleda zaradi izboljšanja trga ogljika in več zaščite pred zlorabo trga, vključno s tveganji goljufij na področju DDV, do katerih še vedno prihaja. Kot je navada pri naših posebnih poročilih, je tudi tega član Sodišča Kevin Cardiff, ki je bil zanj pristojen, predstavil Odboru Evropskega parlamenta za proračunski nadzor, nato pa še odboroma Parlamenta in Sveta za okolje zaradi izmenjave spoznanj, ki bi se lahko uporabila pri prihodnjih odločitvah v zvezi z ustreznimi predpisi. Parlament in Svet sta se strinjala z našimi opažanji in priporočili in bosta preučila vse prihodnje predloge glede možnosti za izboljšanje celovitosti in izvajanja sistema.

Revizijska ekipa (od leve proti desni): Stefan Den Engelsen, Emese Fésús, Kevin Cardiff, Colm Friel.

- **Ali Komisija dobro upravlja sporazume o partnerstvu v ribiškem sektorju? (11/2015)** – V poročilu je ocenjeno, ali se sporazumi dobro upravljajo. Pri reviziji so bila ocenjena pogajanja o sporazumih in njihovo izvajanje, spremljanje ulova, ki ga opravlja Komisija, ter izbira in nadzor financiranih ukrepov.

  Ugotovljeno je bilo, da je bilo upravljanje sporazumov sicer na splošno dobro, vendar je bila izpogajana tonaža pogosto večja od ulova, sporočenega v prejšnjih obdobjih, zaradi česar so bile ribolovne možnosti redno premalo izkoriščene. Ker EU svoj prispevek plača v celoti ne glede na dejanski ulov, so bili dejansko plačani stroški pogosto višji od izpogajane cene.

  Primanjkovalo je zanesljivih, doslednih in popolnih podatkov o tem, koliko rib je flota EU dejansko ulovila. Komisija bi morala pri pogajanjih o novih ureditvah upoštevati prejšnje stopnje uporabe, bolje povezati plačila in dejanski ulov ter zagotoviti, da države članice zastave v celoti izkoristijo novo podatkovno zbirko s podatki o ulovu in da ta zagotavlja zanesljive podatke o ulovu, ki jih bo mogoče spremljati in redno posodabljati.

  Sporazumi naj bi zagotovili trajnost ribištva, saj naj bi plovilom EU omogočali samo ribolov presežnih virov partnerskih držav. Toda revizorji so dvomili, da je tako imenovane presežke mogoče zanesljivo izračunati, saj ni dovolj zanesljivih informacij.

- **Na prioriteto EU, da spodbuja na znanju temelječe podeželsko gospodarstvo, vpliva slabo upravljanje ukrepov prenosa znanja in svetovanja (12/2015)** – Poročilo se osredotoča na vprašanje, ali obstajajo sistemi upravljanja in nadzora za uspešno izvajanje ukrepov prenosa znanja in svetovanja na področju razvoja podeželja.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da so programi poklicnega usposabljanja in svetovanja na podeželskih območjih, ki jih financira EU, predragi, pogosto podvajajo obstoječe programe in dajejo prednost uveljavljenim izvajalcem. Ugotovljeno je bilo, da so postopki upravljanja v državah članicah slabi, nadzor Komisije pa ni zadosten. Države članice so se preveč zanašale na predloge izvajalcev usposabljanja, katera koli vrsta usposabljanja pa je štela kot dobra in upravičena do prejemanja javnih sredstev. Zaradi pomanjkanja poštenih in preglednih izbirnih postopkov so bili vedno znova izbrani dolgoletni in dobro uveljavljeni izvajalci, ki so tudi prejeli večino sredstev. Države članice bi morale izbrati dejavnosti usposabljanja, ki ustrezajo potrebam, ugotovljenim s ponavljajočo se analizo, in se izogibati tveganju, da bi izbirni postopek postal prilagojen izvajalcem.

  EU podpira projekte usposabljanja in svetovanja na podeželju v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Za obdobje 2007–2013 je bilo za te dejavnosti namenjenih 1,3 milijarde EUR. Skupaj s sofinanciranjem držav članic je skupna javna podpora znašala 2,2 milijarde EUR. Za obdobje 2014–2020 bi znesek lahko presegel 4 milijarde EUR.

- **Stroškovna učinkovitost podpore EU za razvoj podeželja za neproduktivne naložbe v kmetijstvu (20/2015)** – Poročilo se osredotoča na stroškovno učinkovitost neproduktivnih naložb pri prispevanju k doseganju cilja trajnostne rabe kmetijskih zemljišč Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v programskem obdobju 2007–2013.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da je podpora za neproduktivne naložbe sicer prispevala k doseganju ciljev, vendar na način, ki ni bil stroškovno učinkovit. Stroški 75 % obiskanih projektov so bili namreč nerazumno visoki. Več projektov z očitnimi profitnimi značilnostmi je bilo v celoti financiranih z javnimi sredstvi. Revizorji so obiskali štiri države članice, ki so porabile 80 % vseh sredstev, namenjenih za neproduktivne naložbe, in sicer Portugalsko, Dansko, Združeno kraljestvo (Anglija) in Italijo (Apulija). Izkazalo se je, da je bilo samo 5 od 28 revidiranih projektov stroškovno učinkovitih. Poročilo opozarja, da problemi niso nujno omejeni le na vzorec, saj izhajajo iz slabosti v upravljavskih in kontrolnih sistemih držav članic.

  Neproduktivne naložbe so naložbe, ki ne ustvarjajo večjega donosa, prejemkov ali prihodkov ali ki bistveno ne povečujejo vrednosti gospodarstva upravičenca, vendar imajo pozitiven vpliv na okolje.

- **Podpora EU za podeželsko infrastrukturo: potencialne možnosti za doseganje bistveno večje stroškovne učinkovitosti (25/2015)** – V poročilu je preučeno vprašanje, ali so Evropska komisija in države članice pri financiranju infrastrukture, kot so ceste, vodooskrbni sistemi, šole in druga infrastruktura, v okviru programov razvoja podeželja dosegle stroškovno učinkovitost.

  Nekateri infrastrukturni projekti so sicer pozitivno vplivali na podeželska območja, vendar je bilo pri reviziji ugotovljeno, da so države članice in Komisija v okviru deljenega upravljanja dosegle le delno stroškovno učinkovitost. S sredstvi, ki so bila na voljo, bi se lahko doseglo veliko več. Države članice niso vedno jasno utemeljile potrebe po črpanju sredstev iz skladov EU za razvoj podeželja in so se osredotočale na preprečevanje dvojnega financiranja namesto na doseganje uspešnega usklajevanja z drugimi skladi. Tveganje, da bi se projekti izvajali tudi brez sredstev EU, se ni uspešno obvladovalo, čeprav so bili odkriti nekateri primeri dobre prakse. Po navedbah v revizijskem poročilu je pristop Komisije od leta 2012 dejavnejši in bolj usklajen. Če se bo ta pristop pravilno izvajal, bi to moralo privesti do boljšega finančnega poslovodenja v obdobju 2014–2020.

  Med letoma 2007 in 2013 je bilo za podeželsko infrastrukturo v okviru programov razvoja podeželja dodeljenih 13 milijard EUR. Skupaj z nacionalno porabo je to zneslo skoraj 19 milijard EUR.

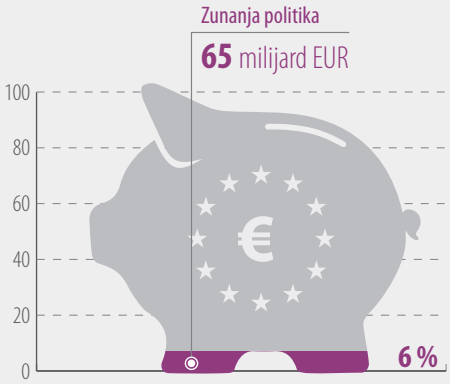

Evropa v svetu

Razdelek Evropa v svetu zajema zunanje odnose EU (zunanjo politiko), vključno s širitvijo EU, ter razvojno in humanitarno pomoč EU.

Porabi za te cilje je EU v programskem obdobju 2014–2020 namenila 6 % celotnega proračuna ali 65 milijard EUR. Proračun za leto 2015 je znašal 7,5 milijarde EUR. Dodatno financiranje se zagotavlja iz Evropskega razvojnega sklada, ki ni del proračuna EU in zato ne spada v večletni finančni okvir.

- **Policijska misija EU v Afganistanu: mešani rezultati (7/2015)** – Pri reviziji je bilo ocenjeno, ali je bila policijska misija EU v Afganistanu (EUPOL) dobro načrtovana in dobro usklajena, ali je dobila ustrezno operativno podporo in usmerjanje, ali je prispevala k napredku afganistanske nacionalne policije in ali je bilo njeno postopno ukinjanje ustrezno pripravljeno.

  Ugotovljeno je bilo, da je EUPOL delno dosegla svoj cilj prispevati k vzpostavitvi trajnostne in uspešne civilne policije, za katero bi bil odgovoren Afganistan. Kljub neobstoju usposobljene in povsem delujoče afganistanske policije, visokim stopnjam nepismenosti in močno razširjeni korupciji v afganistanskem policijskem in pravosodnem sistemu je misiji EUPOL uspelo prispevati k reformi ministrstva za notranje zadeve in profesionalizaciji državne policije. Vseeno pa bo nadaljnji obstoj sistemskih slabosti v pravosodju in policiji Afganistana po postopni ukinitvi misije do konca leta 2016 ogrožal zapuščino, ki je rezultat delovanja EUPOL in afganistanskega policijskega sektorja na splošno.

  Skupni stroški misije EUPOL za obdobje od maja 2007 do decembra 2014 so znašali približno 400 milijonov EUR. Skoraj tretjina tega zneska je bila namenjena stroškom za varnost. Do konca leta 2014 je EU v okviru skupne varnostne in obrambne politike v Afganistan napotila 32 misij. Od tega jih je 16 končalo delo in so bile zaključene, 16 pa jih je še delovalo.

- **Podpora EU za boj proti mučenju in odpravo smrtne kazni (9/2015)** – V poročilu je ocenjena uspešnost Evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice pri krepitvi preprečevanja mučenja, rehabilitacije žrtev mučenja ter odprave smrtne kazni.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da projekti, ki so prejeli podporo EU, sicer imajo učinek, vendar pomoč prepogosto ni dobro usmerjena in ima omejen obseg, ker je dodeljena v premajhnih zneskih. Razporejanje sredstev je bilo sicer na splošno dobro, vendar Komisija ni dovolj upoštevala prioritet na področju človekovih pravic za posamezne države. Projekti pogosto niso bili dovolj dobro usklajeni z drugimi ukrepi EU, kot sta razvojna podpora in politični dialog. Projekte so v glavnem izvajale organizacije, ki so bile motivirane in so imele dobro strokovno znanje, vendar njihova izbira ni bila dovolj dosledna. Priporočila revizije so se nanašala na usmerjanje finančnih virov, boljše usklajevanje z drugimi prizadevanji EU, izbiro in izboljšanje projektnih predlogov, merjenje uspešnosti in samozadostnost organizacij upravičenk.

  Evropska unija deluje po diplomatskih poteh in zagotavlja nepovratna sredstva nevladnim organizacijam v okviru evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice. Med letoma 2007 in 2013 je bilo sklenjenih približno 180 pogodb o nepovratnih sredstvih v skupni višini več kot 100 milijonov EUR za boj proti mučenju in odpravo smrtne kazni.

- **Podpora EU državam proizvajalkam lesa v okviru akcijskega načrta FLEGT (13/2015)** – V poročilu je preučeno, ali je Komisija dobro upravljala podporo v okviru akcijskega načrta EU FLEGT za preprečevanje nezakonite sečnje.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da je bil akcijski načrt sicer dobrodošla pobuda, vendar so bili rezultati na splošno skromni. Pomoč državam proizvajalkam lesa se ni odobravala v skladu z jasnimi merili, učinek pomoči pa se je zaradi velikega števila držav, ki so tekmovale zanjo, znižal. Stopnja napredka se je v posameznih državah močno razlikovala. Pomembna dejavnika, ki sta prispevala k temu slabemu napredku, sta bila pomanjkanje ustreznega načrtovanja Komisije in pomanjkanje jasnih prioritet za financiranje. Pri reviziji je bilo priporočeno, naj Komisija določi jasne cilje in načine za njihovo doseganje. Štiri države članice še ne izvajajo v celoti uredbe EU o lesu, ki je bila uvedena za preprečevanje vstopa nezakonitega lesa na trg EU.

  Med letoma 2003 in 2013 je bilo v okviru akcijskega načrta 35 državam dodeljenih 300 milijonov EUR. Dve državi, Indonezija in Gana, sta dosegli precejšen napredek pri uvajanju dovoljenj za svoj les. Na splošno pa je bil napredek zelo počasen in veliko držav je imelo težave pri premagovanju ovir za dobro upravljanje. V dvanajstih letih, odkar je Komisija uvedla akcijski načrt, ni nobena država dosegla v celoti odobrenega izdajanja dovoljenj.

- **Ali Sklad za spodbujanje naložb v državah AKP zagotavlja dodano vrednost? (14/2015)** – V poročilu je ocenjeno, ali je Sklad za spodbujanje naložb zagotovil dodano vrednost za razvojno sodelovanje EU z državami AKP.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da sklad zagotavlja dodano vrednost za razvojno sodelovanje EU z državami AKP in se ujema s cilji politike. Konec leta 2014 so kreditne linije dosegle 28 % portfelja sklada, ob koncu leta 2010 pa 14 %. Povečani delež kaže, da je vloga sklada pri dolgoročnem financiranju ves čas pomembna. Poleg tega je sklad imel pozitiven učinek kot katalizator, ker je privabljal dodatno financiranje. Pri reviziji je bilo poudarjeno, da pogodbena obveznost, na podlagi katere morajo biti končni upravičenci obveščeni o financiranju iz Sklada za spodbujanje naložb/Evropske investicijske banke, ni vedno upoštevana, tehnična pomoč pa ni vedno usmerjena v mala in srednje velika podjetja. Dana so bila priporočila, kako obravnavati ta vprašanja.

  Sklad za spodbujanje naložb v državah AKP, ki je bil ustanovljen leta 2013, prejema svoj kapital iz Evropskega razvojnega sklada, upravlja pa ga Evropska investicijska banka. V zadnjem desetletju je sklad odobril razvojne projekte v vrednosti 5,7 milijarde EUR. Sklad zagotavlja srednje- do dolgoročno financiranje in si tako prizadeva za doseganje trajnostnih gospodarskih, socialnih in okoljskih koristi.

- **Podpora Energetskega sklada AKP-EU za obnovljive vire energije v vzhodni Afriki (15/2015)** – V poročilu je ocenjeno, ali je Komisija uspešno uporabljala Energetski sklad, da bi se povečal dostop do energije iz obnovljivih virov za revne v vzhodni Afriki.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da je sklad dosegel nekaj vidnih uspehov, vendar je še vedno potreben boljši nadzor. Komisija je med predlaganimi projekti izbrala nekaj dobrih, vendar ni dovolj natančno spremljala napredka. Kakovost poročil, ki so jih predložili vodje projektov, ni bila enotna, Komisija pa ni poskušala uveljaviti spoštovanja obveznosti poročanja. Kadar je bilo očitno, da imajo projekti resne težave, uslužbenci Komisije niso dovolj izkoristili možnosti za obisk projektov na kraju samem in preglede v okviru spremljanja, da bi dopolnili informacije, ki so jih predložili tisti, ki so bili odgovorni za projekte. V poročilu so izrečena priporočila za večjo strogost pri izbiri projektov v prihodnosti, krepitev njihovega spremljanja in povečanje njihove trajnosti.

  Med letoma 2006 in 2013 je bilo Energetskemu skladu AKP-EU dodeljenih 475 milijonov EUR iz Evropskega razvojnega sklada, predvsem za nepovratna sredstva za projekte v podsaharski Afriki. Do sredine leta 2014 je bilo odobrenih skupno 268 milijonov EUR, od tega 106 milijonov EUR za projekte v vzhodni Afriki, ki je imela daleč najnižjo stopnjo dostopa do električne energije v regiji.

- **Pregled tveganj za delovanje EU na področju razvoja in sodelovanja, ki so povezana s pristopom, usmerjenim v rezultate (21/2015)** – Pregled je bil opravljen zaradi nedavnega ponovnega interesa za preusmeritev težišča politik EU za razvoj in sodelovanje z dejavnosti na rezultate.

  Pri pregledu je bilo opredeljenih devet ključnih področij tveganj: nedosledna terminologija v zvezi z rezultati ali nevzpostavitev jasne logične verige med ukrepom, dosežki, izidom in učinkom; večja zapletenost zaradi vključitve medsektorskih vprašanj v programe EU; pomanjkanje usklajenosti med instrumenti razvojnih partnerjev za zagotavljanje pomoči, njihovimi okviri za rezultate in strukturami odgovornosti; slabosti pri vrednotenju in poročanju o rezultatih; neobstoj zbirnih poročil o rezultatih, doseženih s pomočjo EU, in pregleda teh rezultatov; pomanjkanje zadostnih, ustreznih, zanesljivih in najnovejših podatkov; osredotočanje na realizacijo proračuna kot cilja; spremembe v okolju ukrepov.

  Pregled je pokazal, da je Komisija v številnih dokumentih ta področja tveganja pravilno opredelila. Da bi se izkoristile vse možnosti pobude Komisije za izboljšanje rezultatov, ki jih EU dosega pri razvoju in sodelovanju, pa so potrebni dodatni ukrepi. V skladu s tem je v pregledu več priporočil, ki bi jih Komisija morala upoštevati.

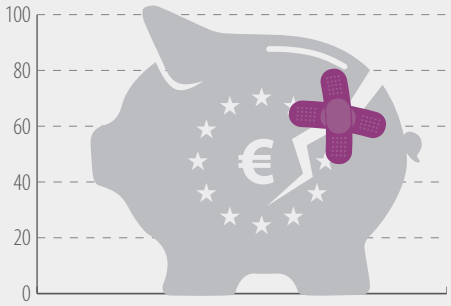

Finančno in ekonomsko upravljanje

Namen okvira EU za ekonomsko upravljanje je obravnavati problematične ekonomske trende, kot je čezmeren javnofinančni primanjkljaj ali javni dolg, ki lahko ovirata rast in ogrožata vzdržnost javnih financ. Vključuje tudi vzpostavitev bančne unije EU.

Poudarek na reviziji smotrnosti poslovanja: finančna pomoč, zagotovljena državam v težavah (18/2015)

Naša institucija je v zadnjih letih dobila nove odgovornosti na področju finančnega in ekonomskega upravljanja EU, na katere smo se odzvali tako, da smo okrepili svoje strokovno znanje, ki je za to potrebno. To je naše drugo posebno poročilo, objavljeno na tem področju. Pred tem smo leta 2014 objavili poročilo o Evropskem bančnem organu.

Leta 2008 se je Evropa spoprijela s finančno krizo, ki je prerasla v krizo državnega dolga. Kriza državnega dolga je bila posledica različnih dejavnikov, vključno s šibkim bančnim nadzorom, slabimi fiskalnimi politikami in težavami, s katerimi so se spopadale velike finančne institucije in katerih stroške reševanja je nato nosila najširša javnost. Kriza je zajela države članice EU v dveh valovih: leta 2008 in 2009 je najprej prizadela države zunaj evrskega območja in se nato razširila še na evrsko območje.

Naša revizijska ekipa je preučila, kako je Evropska komisija med krizo upravljala finančno pomoč, zagotovljeno v okviru plačilnobilančnega instrumenta in evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo, za katero si je Komisija izposodila sredstva na kapitalskih trgih in kot jamstvo uporabila proračun EU. Revizija je zajela finančno pomoč, izplačano Madžarski, Latviji, Romuniji, Irski in Portugalski, poudarek pa je bil na vlogi Komisije v teh programih. Naši revizorji so preučili tudi sodelovanje Komisije z njenima partnerjema, in sicer Evropsko centralno banko (ECB) v Frankfurtu in Mednarodnim denarnim skladom v Washingtonu. Revizijske dokaze so zbrali s podrobnimi pregledi in analizami dokumentacije ter s pogovori z uslužbenci Komisije, nacionalnih organov, Evropske centralne banke in Mednarodnega denarnega sklada. Niso pa revidirali partnerjev niti odločitev, sprejetih na politični ravni EU.

Naši revizorji so ugotovili, da Evropska komisija med finančno krizo leta 2008 ni bila pripravljena na prve zahteve za finančno pomoč, ker opozorilni znaki niso bili opaženi, kar v veliki meri pojasnjuje velike začetne slabosti v procesih upravljanja. Pri načinu, kako je Komisija reševala krizo, so opredelili štiri glavna področja, ki vzbujajo zaskrbljenost: uporaba različnih pristopov, le delen nadzor kakovosti, šibko spremljanje in pomanjkljivosti v dokumentaciji. Za ponazoritev teh slabosti naj omenimo, da so naši revizorji odkrili več primerov neenake obravnave držav v primerljivih situacijah, v nekaterih programih pa so bili pogoji manj strogi in jih je bilo lažje izpolnjevati. Ugotovili so tudi, da ekipe Komisije niso dovolj natančno pregledale ključnih dokumentov, da izračunov ni pregledal nihče zunaj ekipe, da se nad delom strokovnjakov ni izvajal temeljit nadzor in da postopek pregleda ni bil dobro dokumentiran.

Po drugi strani pa so revizorji ugotovili, da je Komisiji je uspelo prevzeti nove naloge pri upravljanju programov pomoči, ki so kljub njenemu pomanjkanju izkušenj privedle do reforme, kar je bil dosežek glede na časovne omejitve. Komisija je med krizo vse bolj uporabljala svoje strokovno znanje in sodelovala z vrsto deležnikov v posameznih državah, reforme, uvedene pozneje, pa so privedle tudi do večjega makroekonomskega nadzora. Revizorji so odkrili tudi številne druge pozitivne rezultate, na primer: programi so dosegli svoje cilje, spremenjeni cilji glede primanjkljaja so bili večinoma doseženi, strukturni primanjkljaji so se izboljšali in države članice so izpolnile večino pogojev, zastavljenih v programu, čeprav z zamudami. Programi so bili uspešni pri spodbujanju reform. Države so večinoma nadaljevale reforme, zahtevane v programskih pogojih, v štirih od petih držav pa je prišlo do prilagoditve tekočega računa plačilne bilance hitreje, kot je bilo pričakovano.

Naši revizorji so ugotovili, da številne odkrite slabosti še vedno obstajajo in da je Komisija izboljšala svoje postopke za upravljanje finančne pomoči. Izrekli smo več priporočil za Evropsko komisijo, katerih namen je zagotoviti zanesljivejše upravljanje finančne pomoči, za katero bi v prihodnosti zaprosile države članice v težavah. Poročilo je vzbudilo veliko zanimanje predvsem evropskih medijev, pa tudi medijev v Združenih državah Amerike in Avstraliji. Tako kot je navada za naša poročila, je tudi tega član Sodišča Baudilio Tomé Muguruza, ki je zanj pristojen, predstavil našim deležnikom v Evropskem parlamentu in Svetu.

Revizijska ekipa (od leve proti desni): Didier Lebrun, Ignacio García de Parada, Kristian Sniter, Josef Jindra, Giuseppe Diana, Baudilio Tomé Muguruza, Adrian Savin, Daniela Hristova, Zacharias Kolias, Marco Fians, Daniel Costa de Magalhães.

- **Nadzor EU nad bonitetnimi agencijami – dobro uveljavljen, vendar še ne povsem uspešen (22/2015)** – V poročilu je preučeno, ali se je Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) uspešno uveljavil kot nadzornik bonitetnih agencij v EU. Finančna kriza leta 2008 je usmerila pozornost na bonitetne agencije in njihov vpliv na finančne trge. Takrat so bile agencije v Evropi skoraj neregulirane. Leta 2011 je bil za njihovo registracijo, spremljanje ter nadziranje ustanovljen Evropski organ za vrednostne papirje in trge.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da je organ ESMA sicer vzpostavil dobre temelje, vendar njegova pravila in smernice niso popolni, bistvena tveganja pa bo treba obravnavati tudi še v prihodnosti. Revizija potrjuje, da je organu ESMA uspelo zmanjšati povprečno trajanje postopka registracije, vendar postopek ostaja zapleten. Čeprav bi morale biti metodologije bonitetnega ocenjevanja rigorozne, sistematične in ustaljene ter takšne, da jih je mogoče ovrednotiti, se je organ ESMA osredotočal večinoma na rigoroznost. Trenutna pravila bonitetnega okvira Evrosistema ne zagotavljajo enakopravnosti vseh bonitetnih agencij, registriranih pri organu ESMA, kar ustvarja dvotirno strukturo trga, male bonitetne agencije pa postavlja v neugoden položaj.

  Pri reviziji so bila izrečena številna priporočila za organ ESMA v zvezi z registracijo, sledljivostjo postopka opredelitve tveganj, postopki nadzora in sistemi IT organa.

- **Za izboljšanje zagotavljanja tehnične pomoči Grčiji bo treba nameniti več pozornosti rezultatom (19/2015)** – V poročilu je preučeno, ali je delovna skupina za Grčijo izpolnila svoj mandat in ali je tehnična pomoč Grčiji uspešno prispevala k reformnemu procesu. Komisija je delovno skupino ustanovila leta 2011 za podporo ekonomski prilagoditvi Grčije s široko paleto tehnične pomoči.

  Revizorji so preverili, ali je delovna skupina izpolnila svoj mandat in ali je pomoč uspešno prispevala k reformi. Dokaze so pridobili od Komisije, izvajalcev storitev, grških ministrstev in drugih deležnikov.

  Pri reviziji je bilo ugotovljeno, da je bila tehnična pomoč grškim organom dodeljena skladno z zahtevami programa, vendar ni vedno dovolj spodbujala reform. Delovna skupina je bila zaradi nujnosti ustanovljena zelo na hitro, brez izčrpne analize drugih možnosti in brez namenskega proračuna. Poleg tega ni imela enotnega celovitega strateškega dokumenta za zagotavljanje tehnične pomoči ali odločanje o prioritetah.

  Zagotavljanje pomoči je bilo ustrezno in v splošnem skladno z zahtevami programa. Delovna skupina je razvila fleksibilen in raznolik sistem za zagotavljanje pomoči, vendar so obstajale slabosti na projektni ravni.

Stavba grškega parlamenta, Atene, Grčija.

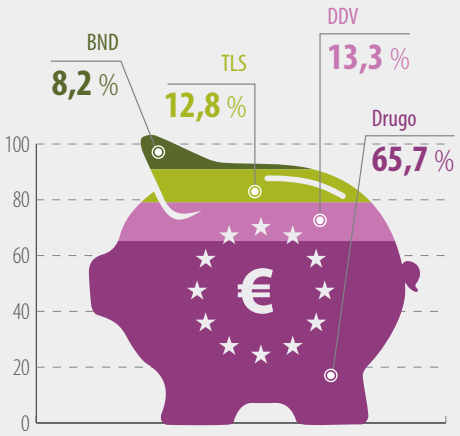

Prihodki

Proračun EU se financira pretežno s prihodki od treh vrst lastnih sredstev, in sicer sredstev, ki temeljijo na bruto nacionalnem dohodku (BND), davka na dodano vrednost (DDV) in tradicionalnih lastnih sredstev (TLS), zlasti carin na uvoz v EU in prelevmanov na sladkor. EU prejema tudi davek od dohodka zaposlenih v institucijah EU, prispevke tretjih držav za posebne programe EU in globe, naložene podjetjem, ki so kršila pravila in predpise EU. Poraba EU mora biti v celoti pokrita s prihodki, ki so za leto 2015 znašali 141,3 milijarde EUR.

- **Boj proti goljufijam na področju DDV znotraj Skupnosti: potrebnih je več ukrepov (24/2015)** – Pri reviziji se je skušalo ugotoviti, ali je EU uspešna v boju proti goljufijam na področju DDV znotraj Skupnosti. Evropska unija vsako leto izgubi od 40 do 60 milijard EUR prihodkov iz naslova DDV zaradi dejavnosti organiziranega kriminala. Ker je izvoz blaga in storitev v drugo državo članico oproščen DDV, se storilci kaznivih dejanj lahko z goljufijo izognejo plačilu davka v obeh državah. Posledica tega je izguba prihodkov za posamezne države, pa tudi za EU.

  Ugotovljene so bile bistvene slabosti, ki kažejo, da sedanji sistem ni dovolj uspešen. EU ima niz orodij za boj proti goljufijam na področju DDV znotraj Skupnosti, vendar bi bilo treba nekatera okrepiti ali jih dosledneje uporabljati. V večini obiskanih držav članic ni uspešnih navzkrižnih preverjanj med carinskimi in davčnimi podatki; informacije o DDV se izmenjujejo med davčnimi organi držav članic, vendar obstajajo problemi v zvezi s točnostjo, popolnostjo in pravočasnostjo podatkov; obstaja tudi pomanjkanje sodelovanja in prekrivanje pristojnosti upravnih in sodnih organov ter organov kazenskega pregona.

  Za izboljšanje sistema bo potrebno ukrepanje držav članic, Evropskega parlamenta in Evropske komisije.

Mnenja, objavljena v letu 2015

K izboljševanju finančnega poslovodenja EU prispevamo tudi z mnenji, ki jih izrekamo o predlogih nove ali spremenjene zakonodaje s finančnim učinkom. Za ta mnenja nas zaprosijo druge institucije EU, zakonodajna organa Parlament in Svet pa jih uporabljata pri svojem delu. Na lastno pobudo lahko izdamo tudi dokumente o stališču in preglede, ki se nanašajo na druge zadeve.

Leta 2015 smo pripravili **osem mnenj**, ki se nanašajo na več pomembnih področij:

- Mnenje št. 1/2015 o predlogu za spremembo uredbe o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije;
- Mnenje št. 2/2015 o predlogu za spremembo finančne uredbe Urada Skupnosti za rastlinske sorte;
- Mnenje št. 3/2015 o predlogu finančne uredbe Enotnega odbora za reševanje;
- Mnenje št. 4/2015 o predlogu uredbe o Evropskem skladu za strateške naložbe (EFSI) (za podrobnosti glej okvir);
- Mnenje št. 5/2015 o predlogu za spremembo uredbe proračunskega odbora Urada za usklajevanje na notranjem trgu;
- Mnenje št. 6/2015 o predlogu za spremembo finančne uredbe Enotnega odbora za reševanje;
- Mnenje št. 7/2015 o predlogu za spremembo uredbe o tradicionalnih lastnih sredstvih ter lastnih sredstvih iz naslovov DDV in BND ter ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev;
- Mnenje št. 8/2015 o predlogu za spremembo finančne uredbe, ki se uporablja za 11. Evropski razvojni sklad.

Primer mnenja – Evropski sklad za strateške naložbe

Novembra 2014 je Komisija kot odziv na upad naložb po letu 2007 uvedla naložbeni načrt za Evropo. Posredovanje v okviru načrta je obrazloženo s tem, da je v Evropi veliko naložbenih potreb in ekonomsko upravičenih projektov, ki potrebujejo financiranje. Izziv pri tem je, kako prihranke in finančno likvidnost produktivno uporabiti za podporo delovnih mest in rasti v Evropi. Načrt naj bi ne obremenjeval nacionalnih javnih financ niti ustvarjal novih dolgov. Po pričakovanjih Komisije naj bi – ko bo v celoti izveden – v prihodnjih treh letih ustvaril od 1 do 1,3 milijona novih delovnih mest, Evropski sklad za strateške naložbe pa naj bi v teh treh letih (2015–2017) mobiliziral vsaj 315 milijard EUR dodatnih (zlasti dolgoročnih) naložb.

Pričakovanja v zvezi s pobudo Komisije so visoka. Da bi prispevali k uspehu te pobude, smo v našem mnenju opozorili na vprašanja v zvezi z upravljanjem in zakonodajnim okvirom, odgovornostjo in zunanjimi revizijskimi ureditvami ter finančnimi obveznostmi v zvezi z javnimi financami. Opozorili smo, da je pri instrumentih, pri katerih EU sodeluje z zasebnim sektorjem, potrebna ustrezna stopnja preglednosti javnih sredstev in odgovornosti zanju. Uspešnost teh instrumentov je treba meriti glede na zastavljene cilje financiranih dejavnosti. Poudarili smo, da predlog ni jasen, kar se tiče ureditev med Komisijo in Evropsko investicijsko banko. Naše mnenje je upošteval zakonodajalec v Uredbi (EU) št. 2015/1017, ki zajema EFSI.

Prireditve in konference na visoki ravni, ki prispevajo k odgovornosti v EU

Z organizacijo konferenca o področjih, na katerih smo ugotovili tveganja in na katerih lahko s svojim revizijskim znanjem in izkušnjami prispevamo k odgovornosti v EU, krepimo ozaveščenost o pomenu dobrega finančnega poslovodenja in nadzora financ EU. Leta 2015 smo v skladu s strateškim ciljem sodelovanja da z našimi partnerji v procesu odgovornosti v EU, organizirali dve konference, predstavljeni v nadaljevanju.

Zaradi izmenjave znanja o najnovejšem razvoju politik EU in zagotavljanja informacij za načrtovanje in izvajanje revizij smo v tem letu v naših prostorih organizirali tudi seminarje, na katerih so sodelovali notranji in zunanji strokovnjaki. Oktobra smo na primer organizirali seminar, posvečen doseženemu napredku pri reformi skupne kmetijske politike (SKP), na kateri so sodelovali tudi sodelavci Generalnega direktorata Komisije za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Konferenca Sodišča o energetski varnosti EU

5. maja 2015 smo v Bruslju organizirali konferenco o energetski varnosti EU, s katero smo udeležencem iz institucij EU, držav članic, energetske panoge in akademskih krogov zagotovili nevtralno in neodvisno platformo za razpravo o izzivih na področju energetske varnosti, s katerimi se spoprijema EU.

Konferenco je odprl predsednik Sodišča Vítor Caldeira, podpredsednik Komisije Maroš Šefčovič pa je bil glavni govornik. Predsedovala sta ji člana Sodišča Szabolcs Fazakas in Phil Wynn Owen. Konferenca je vključevala okrogli mizi o dveh ključnih področjih: ovire pri dokončni vzpostavitvi notranjega energetskega trga in ključna vloga Ukrajine kot glavne tranzitne poti pri oskrbi Evrope z energijo.

Od leve proti desni: Szabolcs Fazakas, Maroš Šefčovič, Vítor Caldeira, Phil Wynn Owen.

Konferenco smo gostili, ker se EU spoprijema z vrsto pomembnih, medsebojno povezanih izzivov na tem področju, med katere spadajo razvijanje notranjega energetskega trga za izboljšanje konkurenčnosti evropskega gospodarstva, boj proti podnebnim spremembam in izboljšanje varnosti oskrbe z energijo.

Naša institucija svoje revizijsko delo vse bolj osredotoča na energetska in podnebna vprašanja. Pripravili smo že posebna poročila o temah, kot so notranji energetski trg in zanesljivost oskrbe z energijo, energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije. Načrtujemo še druga poročila na tem področju, vključno s pomočjo EU Ukrajini, porabo EU za podnebne ukrepe ter panoramskim pregledom energetskih in podnebnih vprašanjih v EU.

Naš cilj je zagotoviti dodano vrednost za energetsko upravljanje EU. S to konferenco smo pokazali, da poskušamo omogočiti demokratične razprave o teh vprašanjih.

Konferenca Sodišča o prihodnosti razvojne pomoči

V evropskem letu za razvoj, ob sprejetju novih svetovnih ciljev za trajnostni razvoj in luksemburškem predsedstvu Sveta Evropske unije smo 20. in 21. oktobra 2015 v Luxembourgu gostili mednarodno konferenco o evropski razvojni pomoči po letu 2015.

Dvodnevno konferenco, ki ji je predsedovala članica Sodišča Danièle Lamarque, so odprli predsednik Vítor Caldeira skupaj z luksemburškim ministrom za sodelovanje in humanitarno dejavnost Romainom Schneiderjem, ki je zastopal predsedstvo Sveta, predsednico Odbora Parlamenta za razvoj Lindo McAvan, komisarjem za razvoj Nevenom Mimico ter generalno podsekretarko ZN Grete Faremo. Sklepe konference je predstavil Marc Angel, predsednik odbora za zunanje in evropske zadeve ter obrambo luksemburške poslanske zbornice.

EU je največja donatorica pomoči na svetu. Pri tem sodeluje s številnimi javnimi in zasebnimi partnerji, vključno z mednarodnimi organizacijami, fundacijami, nevladnimi organizacijami in državami. Vse bolj pomembno postaja, da se z namenjanjem posebne pozornosti merilom za dodelitev in ocenjevanje pomoči zagotovi njena uspešnost. Naša institucija ima pri tem pomembno vlogo.

Novi cilji ZN za trajnostni razvoj za obdobje 2015–2030 so velikopoteznejši od prejšnjih razvojnih ciljev tisočletja in navajajo deležnike k drugačnemu razmišljanju in delovanju. Udeleženci so se strinjali, da

mora biti razvojna pomoč skladna z okoljsko, energetsko, migracijsko in drugimi politikami ter da mora vključevati nove deležnike.

Poleg tega se morajo razvojne agencije prilagoditi novim razmeram vse bolj raznolikega financiranja in finančnih instrumentov. Inovativni finančni instrumenti prispevajo k večjemu učinku vzvoda in financiranje približujejo tržnim pogojem financiranja, vendar tudi otežujejo finančne odločitve in ocenjevanje dodane vrednosti pomoči.

Evropska komisija je predstavila usmeritve proračuna, ki temelji na smotrnosti. Cilj je, da se jasneje opredeli, kako se porabijo sredstva EU in kateri rezultati se s tem dosežejo. Sodišče bo vključeno v skupno medinstitucionalno delovno skupino, ustanovljeno za to nalogo.

Odnosi z deležniki

Evropski parlament in Svet Evropske unije

Koristnost našega prispevka k odgovornosti v EU je močno odvisna od tega, kako naši glavni partnerji v zakonodajnem procesu in procesu odgovornosti uporabljajo naše delo in izdelke. Naši partnerji so politični organi, odgovorni za javni nadzor nad porabo sredstev EU: Evropski parlament, Svet Evropske unije in nacionalni parlamenti. Skladno z našo strategijo za obdobje 2013–2017 smo posebno pozornost namenili okrepitvi naših delovnih odnosov s Parlamentom in Svetom.

Predsednik in člani Sodišča vzdržujejo redne stike z odbori Evropskega parlamenta, zlasti z Odborom za proračunski nadzor (CONT), ki je naš glavni partner. V letu 2015 se je predsednik Vítor Caldeira udeležil dveh sestankov Odbora za proračunski nadzor, na katerih je predstavil letni delovni program in letni poročili Sodišča, ter dveh plenarnih zasedanj Parlamenta, na katerih je predstavil letni poročili in sodeloval v razpravi o razrešnici. Na pobudo člana Sodišča Villeja Itälä, ki je pristojen za odnose z institucijami, je predsednik Caldeira predstavil delovni program Sodišča za leto 2015 tudi na konferenci predsednikov odborov, s katerimi se je zaradi načrtovanja delovnega programa za leto 2016posvetoval o njihovih prioritetah. Odbor za proračunski nadzor je bil oktobra 2015 na delovnem obisku Sodišča in tako nadaljeval prakso letnih dvostranskih sestankov v naših prostorih v Luxembourgu, naši predstavniki pa so sodelovali pri obiskih držav članic in držav upravičenk, in sicer v Grčiji in Srbiji, ki ju je organiziral Odbor za proračunski nadzor.

V letu 2015 so naši člani v zvezi z našimi letnimi in posebnimi poročili zastopali našo institucijo na 29 sestankih Odbora za proračunski nadzor. Poleg tega so predstavili devet posebnih poročil ustreznim odborom. Zaradi razprave o vprašanjih skupnega interesa smo organizirali skupni sestanek z odboroma Parlamenta za kmetijstvo in za okolje in začeli sodelovati z raziskovalno službo Parlamenta zaradi spodbujanja učinkovitejše izmenjave znanja med našimi revizijskimi senati in to službo.

Tesneje smo začeli sodelovati tudi s Svetom, da bi razvili in okrepili odnose med institucijama, vključno s predsedstvoma. Novembra sta se med luksemburškim predsedovanjem Sveta sestala predsednik Evropskega računskega sodišča Vítor Caldeira ter luksemburški finančni minister in predsedujoči Sveta za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN) Pierre Gramegna, da bi razpravljala o nadaljnjih ukrepih na podlagi našega letnega poročila za leto 2014 med postopkom razrešnice za leto 2014. Naš delovni program za leto 2015 in 15 posebnih poročil smo predstavili Svetu v različnih sestavah. Poleg tega smo odboru Sveta za proračun predstavili različna poglavja našega letnega poročila kot osnovo za postopek podelitve razrešnice.

Letni sestanek Sodišča in Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor.

Krepitev partnerstva z nacionalnimi parlamenti in organi

V tem letu smo tesno sodelovali z našimi deležniki v državah članicah. Nacionalne parlamente smo sistematično obveščali o svojem delu. Poleg tega so predsednik in člani Sodišča nacionalnim parlamentom in organom večine držav članic predstavili naše letno poročilo. Imeli smo tudi sestanke s predstavniki nacionalnih parlamentov in organov, in sicer v naših prostorih in v državah članicah.

Nadaljevali smo svojo pobudo in organizirali obiske držav članic EU na visoki ravni, ki so se začeli leta 2014 in v okviru katerih namerava Sodišče okrepiti partnerstvo z nacionalnimi organi, pristojnimi za upravljanje sredstev EU in nadzor nad njimi.

Aprila 2015 je delegacija naše institucije na visoki ravni obiskala Poljsko zaradi krepitve pomena javnega revidiranja in odgovornosti za sredstva EU, povečanja prepoznavnosti Sodišča v zvezi s tem in začetka dialoga z ustreznimi poljskimi organi. Obisk je vključeval srečanja s poljskim predsednikom Bronisławom Komorowskim, vodjem urada predsednika vlade, obema domovoma parlamenta, vladnimi organi in organi lokalne samouprave ter – kar je zelo pomembno – poljsko vrhovno revizijsko institucijo. Razprave so bile osredotočene zlasti na odgovornost in javni nadzor, omenjen pa je bil tudi na naš nedavni panoramski pregled o odgovornosti in ureditvah javnega revidiranja v EU. Sestanki s ministrstvi za finance, infrastrukturo in razvoj ter kmetijstvo in razvoj podeželja so bili priložnost za razpravo o naših panoramskih pregledih, rezultatih naših revizij in najboljših praksah. Naša delegacija je obiskala dva projekta, ki ju financira EU, od katerih enega vodijo javni organi, drugega pa zasebni upravičenec.

Obisk Poljske na visoki ravni sta dopolnjevala obisk Češke (junija 2015) in Bolgarije (novembra 2015). Na Češkem so se naši predstavniki sestali s predsednikom države Milošem Zemanom, predsednikom vlade in predstavniki parlamenta. Sodelovali so tudi na skupni seji odborov poslanske zbornice za proračunski nadzor in zunanje zadeve, na kateri so razpravljali o rezultatih revizij skupne kmetijske politike in kohezijske politike v prejšnjem programskem obdobju, ki so se nanašale na Češko. Med tem obiskom so aktivno sodelovali tudi na konferenci o e-podatkih in njihovem pomenu za prihodnost revizij, ki jo je organizirala vrhovna revizijska institucija Češke. Med obiskom v Bolgariji se je naša delegacija sestala s predsednikom republike Rosenom Plevnelievom, predsednikom vlade Bojkom Borisovim, predsednico parlamenta Tsetsko Tsachevo in drugimi predstavniki parlamenta. Udeležila se je tudi konference o vlogi zunanje revizije za uspešno upravljanje javnega sektorja ob 135. obletnici ustanovitve vrhovne revizijske institucije Bolgarije in 20. obletnici njene ponovne vzpostavitve.

Od leve proti desni: predsednik Sodišča Vítor Caldeira, predsednik VRI (NIK) Poljske Krzysztof Kwiatkowski, poljski član Sodošča Augustyn Kubik.

Sodelovanje z vrhovnimi revizijskimi institucijami

Evropsko računsko sodišče sodeluje z drugimi vrhovnimi revizijskimi institucijami (VRI) v glavnem v okviru:

- odbora za stike **VRI držav članic EU**,
- mreže **VRI držav kandidatk in potencialnih kandidatk** za članstvo v EU ter
- **mednarodnih organizacij**, ki združujejo institucije za revidiranje javnih financ, zlasti Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI) in njenega evropskega regionalnega združenja (EUROSAI).

Odbor za stike vrhovnih revizijskih institucij držav članic EU

Pogodba EU zahteva, da Evropsko računsko sodišče in nacionalni revizijski organi držav članic sodelujejo v duhu zaupanja in pri tem ohranjajo svojo neodvisnost. Sodišče v okviru odbora za stike aktivno sodeluje z vrhovnimi revizijskimi institucijami držav članic EU. Sodelovanje vključuje letni sestanek ter različne delovne skupine, mreže in projektne skupine, ustanovljene za obravnavo posebnih vprašanj v skupnem interesu.

Odbor za stike se je leta 2015 sestal v Rigi. Na razpravah je obravnaval Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI), preprečevanje nepravilnosti in goljufij in boj proti njim ter večletni finančni okvir za obdobje 2014–2020. Pozornost je bila namenjena tudi vprašanjem v zvezi z enotnim mehanizmom nadzora (EMN). Sprejel je izjavo o odgovornosti in revizijskih ureditvah enotnega mehanizma nadzora, naslovljeno na nacionalne parlamente, vlade ter ustrezne institucije in organe EU. Poleg tega je potrdil predloge za izvedbo vzporednih revizij o uvedbi enotnega mehanizma nadzora, pa tudi o prispevku strukturnih skladov k uresničevanju strategije Evropa 2020 in s tem povezanimi tveganji za vzdržnost javnih financ.

Novembra 2015 je Sodišče gostilo uvodni sestanek delovne skupine za strukturne sklade VII, katerega namen je bil doseči soglasje o delovnem načrtu za novo večstransko vzporedno revizijo, s katero bi ocenili, koliko so nepovratna sredstva EU uspešno prispevala k izvajanju strategije Evropa 2020 na področju zaposlovanja in izobraževanja.

Mreža VRI držav kandidatk in potencialnih kandidatk za članstvo v EU

Sodišče sodeluje tudi z vrhovnimi revizijskimi institucijami držav kandidatk in potencialnih kandidatk za članstvo v EU, v glavnem v okviru mreže[1], podobne odboru za stike.

Tudi v letu 2015 smo še naprej podpirali mrežo, in sicer pri vzporedni reviziji smotrnosti poslovanja na področju energetske učinkovitosti. Zaključna delavnica v okviru tega projekta je bila maja 2015 v prostorih Sodišča v Luxembourgu. Sodišče je vključeno v pripravo novih projektov, ki se bodo začeli leta 2016 in bodo osredotočeni na revizije smotrnosti poslovanja in revizije računovodskih izkazov.

Maja 2015 so se predstavniki Sodišča udeležili praznovanja 90. obletnice ustanovitve vrhovne revizijske institucije Albanije. Ob tej priložnosti se je predsednik Vítor Caldeira sestal s predsednikom albanske republike Bujarjem Nishanijem.

Osem revizorjev iz mreže VRI je sodelovalo v našem programu pripravništev za leto 2015.

1 Januarja 2015 je bilo v mrežo vključenih šest držav kandidatk (Albanija, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Islandija, Črna gora, Srbija in Turčija) ter ena potencialna država kandidatka (Bosna in Hercegovina). Od novembra 2013 kot opazovalec v mreži sodeluje Kosovo*.

* To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

Večstransko (INTOSAI – EUROSAI) in dvostransko sodelovanje

Tudi leta 2015 smo dejavno sodelovali pri dejavnostih INTOSAI in EUROSAI ter prispevali k njim, zlasti v okviru njunih delovnih teles.

Sodišče je bilo novembra imenovano za podpredsednika odbora za poklicne standarde organizacije INTOSAI z veljavnostjo od njenega kongresa konec leta 2016 (INCOSAI), kar je v skladu z našim ciljem, da bi okrepili svoj prispevek k procesu priprave standardov za javne revizije.

Še naprej smo dejavno sodelovali v upravnem odboru in delovnih telesih EUROSAI. Na predlog predsedujoče vrhovne revizijske institucije Ukrajine smo prevzeli gostitev prvega sestanka delovne skupine za revizijo sredstev, dodeljenih za katastrofe in nesreče.

Naša institucija je bila tudi dejavna članica projektne skupine EUROSAI za revizijo in etiko, katere namen je spodbujanje etičnega ravnanja in integritete v vrhovnih revizijskih institucijah in javnih organizacijah. Glavni cilj projektne skupine je okrepiti in uokviriti upravljanje etičnega ravnanja s praktičnimi in izvedljivimi orodji, katerih namen je pomagati vrhovnim revizijskim institucijam pri njihovem vsakdanjem delu.

Udeležili smo se 5. skupne konference EUROSAI-ARABOSAI, ki je bila osredotočena na nadzor reševalnih načrtov vlade, in 2. konference Young EUROSAI, ki daje mladim revizorjem priložnost za razprave o aktualnih vprašanjih.

Prav tako smo se udeležili svetovnega vodstvenega foruma vrhovnih revizijskih institucij, katerega osrednja tema je bila vloga revizorjev javnega sektorja v letu 2030.

Naša institucija ima dobre dvostranske odnose s partnerskimi vrhovnimi revizijskimi institucijami. Dejavnosti, izvedene v letu 2015, so na primer vključevale sodelovanje naše delegacije na mednarodnem seminarju, ki ga je poljska vrhovna revizijska institucija organizirala v Varšavi za revizorje iz Gruzije, Moldavije in Ukrajine. Z vrhovnimi revizijskimi institucijami Češke, Estonije, Madžarske, Latvije, Litve in Slovaške so razpravljali o svojih izkušnjah pri razvoju in krepitvi zmogljivosti na poti do članstva v EU. Izvedeno je bilo tudi usposabljanje o naši metodologiji pri revizijah skladnosti s predpisi in smotrnosti poslovanja.

Sodelovanje z vrhovnimi revizijskimi institucijami v okviru mednarodnih medsebojnih strokovnih pregledov

Medsebojni strokovni pregledi so pogosto uporabljena metoda za spodbujanje najboljših praks in zagotavljanje kakovosti. Pododbor za medsebojne strokovne preglede INTOSAI je odgovoren za vzdrževanje, posodabljanje in ohranjanje relevantnosti smernice 56 000 mednarodnih standardov za vrhovne revizijske institucije (ISSAI 5600). Leta 2015 smo veliko prispevali k reviziji te smernice, ki bo predložena v sprejetje na kongresu INCOSAI leta 2016.

Poleg tega smo prevzeli vodilno vlogo pri mednarodnih medsebojnih strokovnih pregledih vrhovnih revizijskih institucij Latvije, Španije in Švice. Pregled latvijske vrhovne revizijske institucije je bil zelo obširen. Zajemal je metodologije in prakse revizij računovodskih izkazov, skladnosti s predpisi in smotrnosti poslovanja ter učinkovitost podpornih funkcij. Tudi pregled španske vrhovne revizijske institucije, ki ga je vodila portugalska vrhovna revizijska institucija, je zajemal številne vidike delovanja institucije. Pri švicarski vrhovni revizijski instituciji smo bili edini pregledovalec. Pregled je zajemal oceno ustreznosti njihovih strategij, pa tudi njihove procese priprave programov in kontrole kakovosti.

Kolegij Sodišča

V kolegiju Sodišča je po en član iz vsake države članice. Njihov mandat traja šest let. Člane Sodišča imenuje Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom na predlog njihove države članice. Skladno s Pogodbo morajo člani svoje naloge opravljati popolnoma neodvisno in v splošnem interesu Evropske unije.

Člani med seboj izvolijo predsednika za obdobje treh let. Mandati predsednika in članov se lahko obnovijo.

Večina članov je razporejenih v enega od petih senatov, v okviru katerih se sprejemajo poročila, mnenja in stališča ter odločitve o širših strateških in upravnih vprašanjih. Vsak član je odgovoren za svoje naloge, ki so v glavnem povezane z revizijo. Člani usklajujejo ustrezne revizijske ekipe, pomaga pa jim osebje njihovih kabinetov.

Poročila, mnenja ali stališča se predložijo senatu in/ali celotnemu kolegiju v sprejetje, nato pa se predstavijo še Evropskemu parlamentu, Svetu in drugim deležnikom, vključno z mediji. V nekaterih primerih se poročilo na pobudo posameznega člana lahko predstavi organom države članice. Eden od članov – Ville Itälä – je odgovoren za odnose z institucijami.

Leta 2015 je Svet Evropske unije na predlog države članice in po posvetovanju z Evropskim parlamentom za članico Sodišča imenoval Bettino Jakobsen (Danska). Njen mandat bo trajal od 1. septembra 2015 do 28. februarja 2018, torej do konca mandata prejšnjega danskega člana Henrika Otboja, ki je februarja 2015 nenadoma umrl.

Kolegij Sodišča na dan 31. decembra 2015.

Evropsko računsko sodišče: organigram

Predsednik

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Portugalska

Senat I
Ohranjanje in upravljanje naravnih virov

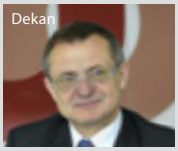

Augustyn KUBIK
Poljska

Jan KINŠT
Češka

Kersti KALJULAID
Estonija

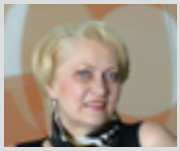

Rasa BUDBERGYTĖ
Litva

Nikolaos MILIONIS
Grčija

Bettina JAKOBSEN
Danska

Senat II
Strukturne politike, promet in energetika

Henri GRETHEN
Luksemburg

Ladislav BALKO
Slovaška

Iliana IVANOVA
Bolgarija

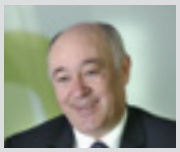

George PUFAN
Romunija

Phil WYNN OWEN
Združeno kraljestvo

Oskar HERICS
Avstrija

Senat III
Zunanji ukrepi

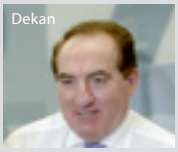

Karel PINXTEN
Belgija

Szabolcs FAZAKAS
Madžarska

Hans Gustaf WESSBERG
Švedska

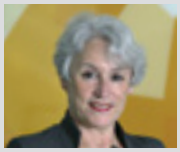

Danièle LAMARQUE
Francija

Klaus-Heiner LEHNE
Nemčija

Senat IV
Prihodki, raziskave in notranje politike ter institucije in organi Evropske unije

Milan Martin CVIKL
Slovenija

Louis GALEA
Malta

Pietro RUSSO
Italija

Baudilio TOMÉ MUGURUZA
Španija

Neven MATES
Hrvaška

Alex BRENNINKMEIJER
Nizozemska

Senat CEAD
Koordinacija, vrednotenje, zanesljivost in razvoj

Igors LUDBORŽS
Latvija

Lazaros S. LAZAROU
Ciper

Kevin CARDIFF
Irska

MIR
Član, zadolžen za odnose z institucijami

Ville ITÄLÄ
Finska

Strategija Sodišča za obdobje 2013–2017: nenehen napredek

Cilj naše štiriletne strategije je kar najbolj povečati vrednost našega prispevka k javni odgovornosti v EU. Naše glavne prioritete za dosego tega cilja so prikazane v spodnjem diagramu.

Veliko pobud, opredeljenih v strategiji, je že bilo izvedenih. Povečali smo paleto svojih izložkov, okrepili in razširili odnose z deležniki, pospešili svoje revizijske postopke in izboljšali način merjenja svoje uspešnosti. Leta 2015 smo se odločili za reformo organizacije. Tako bomo upoštevali priporočilo Evropskega parlamenta o prihodnji vlogi Sodišča in priporočilo o našem revidiranju smotrnosti poslovanja iz **mednarodnega medsebojnega strokovnega pregleda leta 2014**.

Strateške prioritete Sodišča za obdobje 2013–2017

Reforma Sodišča

CILJ 1

NADALJNJA RACIONALIZACIJA REVIZIJSKEGA POSTOPKA

CILJ 2

UVEDBA PRISTOPA K ORGANIZACIJI, KI TEMELJI NA NALOGAH

UTEMELJITEV

- PROŽNOST PRI ODZIVANJU NA HITRO SPREMINJAJOČE SE OKOLJE
- PRILAGODLJIVO USMERJANJE VIROV V PREDNOSTNE VIZIJSKE NALOGE
- ZAGOTAVLJANJE PRAVOČASNIH PROIZVODOV
- BOLJŠA PREDSTAVITEV NAŠE VLOGE IN DELA

ČASOVNI NAČRT

POBUDA

- 2012: priprava strategije 2013–2017
- 2013: medsebojni strokovni pregledi VRI Nemčije, Francije in Švedske; poročilo Evropskega parlamenta o prihodnosti Sodišča
- 2014: priprave na organizacijo, ki temelji na nalogah
- 2015: prožno in odzivno Sofdišče

UKREPI

- 2012: – 10 ključnih ukrepov
- 2013: – posvetovanje – sklepi Sodišča – splošna zasnova
- 2014: – podrobna zasnova – pilotni projekti – izvajanje
- 2015: – začetek veljavnosti: 1. 1. 2016 – usposabljanja in drugi ukrepi

Prožnost pri odzivanju na hitro spreminjajoče se okolje

Razvili smo nov postopek priprave programov dela, ki omogoča načrtovanje in razporejanje dela na podlagi prioritet celotne institucije in celovitega pregleda tveganj. Pri načrtovanju dela zdaj sistematično upoštevamo stališča deležnikov in tako zagotavljamo, da so naša poročila čim bolj relevantna. Predsednik in člani Sodišča ob podpori člana, pristojnega za odnose z institucijami, sodelujejo z deležniki EU, vključno z odbori Evropskega parlamenta.

Prilagodljivo usmerjanje virov v prednostne revizijske naloge

Naši sodelavci so organizirani v prilagodljivih ekipah na podlagi nalog in ne v enotah, zato jih je mogoče lažje usmeriti v prednostne naloge. To pomeni, da zdaj lahko dodelimo „pravo osebo za pravo delo“ ter tako izkoristimo njihova znanja in spretnosti ter potencial. Reforma je prinesla tudi manj hierarhično vodenje institucije (t. i. *lean management*): vodje enot so postali vodilni upravni uslužbenci, ki si vodstvene naloge delijo pod vodstvom direktorja in zagotavljajo strokovnost za obvladovanje kakovosti in pri nadzoru. Povečujemo tudi strokovno znanje na revizijskih področjih in uvajamo orodja za izmenjavo znanja, da bi še dodatno izboljšali postopke za upravljanje znanja.

Zagotavljanje pravočasnih proizvodov

Racionalizirali smo revizijske postopke in poenostavili vodenje nalog, da lahko pravočasno zagotavljamo naše proizvode. V zadnjih letih smo nenehno skrajševali povprečni čas priprave posebnih poročil, z reformo pa bomo ta čas še skrajšali. To je še posebej pomembno zaradi začetka veljavnosti nove finančne uredbe.

Boljša predstavitev naše vloge in dela

Naše letno poročilo smo preoblikovali tako, da odraža razdelke večletnega finančnega okvira, zaradi česar je uporabnejše in bolj prijazno bralcu. Tako zdaj v njem za večletno obdobje poročamo o področjih z največjo porabo in o smotrnosti. Okrepili smo tudi komuniciranje in funkcijo odnosov z deležniki, kar vključuje tudi zaposlitev uradnega govornika.

Merjenje uspešnosti

Od leta 2008 za **informiranje poslovodstva** o napredku pri doseganju ciljev, podporo odločanju in informiranje deležnikov o naši uspešnosti uporabljamo **ključne kazalnike dosežkov** (KPI). Ti kazalniki odražajo prioritete Sodišča ter dokazujejo uspešnost in odgovornost Sodišča kot strokovne revizijske institucije.

Kazalniki so namenjeni merjenju ključnih elementov kakovosti in učinka našega dela, pri čemer je posebna pozornost namenjena mnenju ključnih deležnikov ter naši učinkovitosti in uspešnosti pri uporabi virov. Za strateško obdobje 2013–2017 so bili kazalniki posodobljeni.

Kakovost in učinek našega dela

Kakovost in učinek svojih poročil ocenjujemo na podlagi ocen deležnikov, pregledov strokovnjakov in nadaljnjega ukrepanja, ki je rezultat naših priporočil za izboljšanje finančnega poslovodenja EU. Poleg tega spremljamo svojo prisotnost v medijih.

Ocena deležnikov

Svoje glavne deležnike (Odbor za proračunski nadzor in Odbor za proračun Evropskega parlamenta, Odbor Sveta za proračun, glavne revidirance na Komisiji in v agencijah EU ter vodje vrhovnih revizijskih institucij EU) smo zaprosili, naj ocenijo **uporabnost in učinek** poročil, ki smo jih objavili leta 2015, ter pri tem uporabijo petstopenjsko lestvico z ocenami od zelo nizka/nizek do zelo visoka/visok.

Odgovori kažejo, da **90 %** glavnih deležnikov ocenjuje naša poročila kot koristna za njihovo delo (94 % v letu 2014), **92 %** pa jih meni, da dosegajo učinek (91 % v letu 2014).

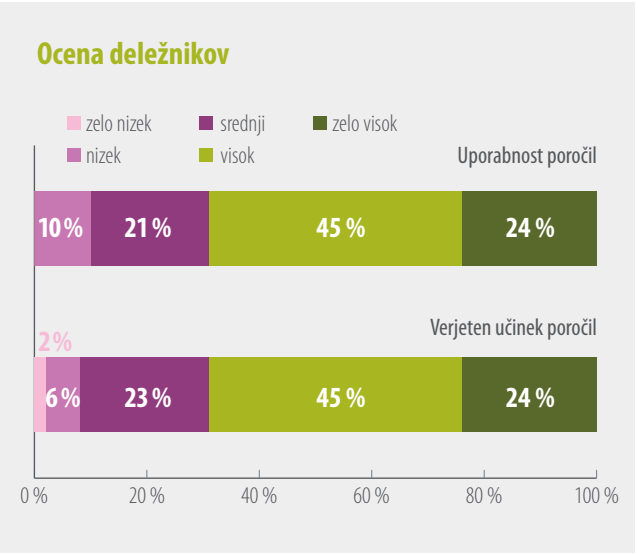

Pregledi strokovnjakov

Vsako leto neodvisni zunanji strokovnjaki pregledajo vsebino in predstavitev vzorca naših poročil zaradi ocene kakovosti. Leta 2015 so pregledovalci ocenili štiri posebna poročila in letni poročili za leto 2014. Na štiristopenjski lestvici z ocenami od zelo slabo (1) do zelo dobro (4) so ocenili kakovost različnih elementov poročil.

Ocene strokovnjakov za leto 2015 so bile za obe vrsti poročil najvišje v zadnjih štirih letih. Skupna povprečna ocena je bila 3,3.

Pregledi poročil Sodišča, ki so jih opravili strokovnjaki

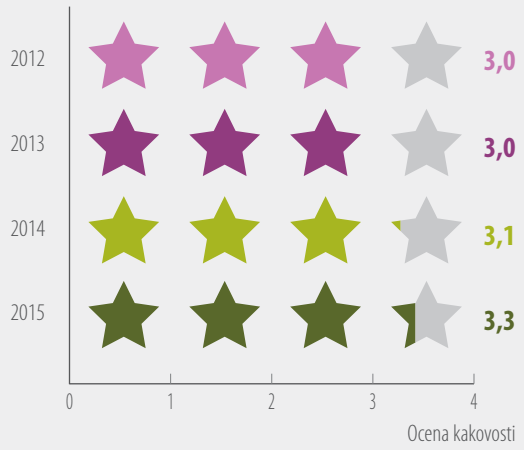

Nadaljnje ukrepanje na podlagi naših priporočil

K izboljšanju finančnega upravljanja EU največ prispevamo s priporočili, ki jih v svojih revizijskih poročilih izrekamo za Komisijo in druge revidirance. Nekatera je mogoče izvesti hitro, druga pa zaradi kompleksnosti zahtevajo več časa.

Sistematično spremljamo, v kolikšni meri so revidiranci **izvedli naša priporočila**. Do konca leta 2015 je bilo izvedenih 73 % od več kot 600 priporočil, izrečenih v obdobju 2012–2015. To pomeni 69-odstotno povečanje stopnje izvedbe priporočil v letu 2014 za priporočila, izrečena v obdobju 2011–2014.

Izvajanje priporočil Sodišča po letih, v katerih so bila izrečena

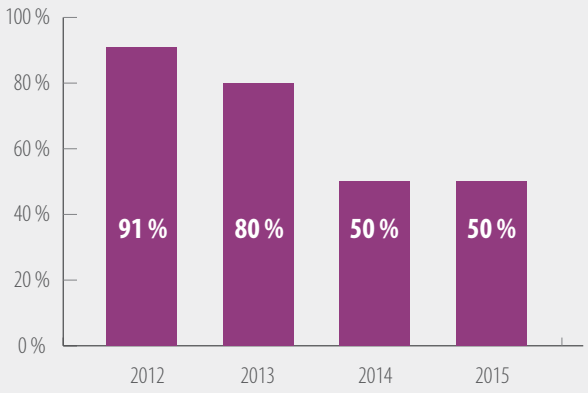

Prisotnost v medijih

Kazalnik za našo prisotnost v medijih kaže naš medijski učinek. Povezan je s strateškim ciljem povečanja prepoznavnosti naše institucije, naših izdelkov ter revizijskih ugotovitev in zaključkov.

Leta 2015 smo odkrili približno 3 400 spletnih člankov o naših posebnih poročilih, letnih poročilih in instituciji na splošno. Od tega jih je 54 % obravnavalo naša revizijska poročila, preostali pa so omenjali našo institucijo in njeno delo nasploh. V letu 2015 se je medijsko poročanje o naših letnih poročilih glede na leto 2014 skoraj podvojilo. Nasprotno pa se je medijsko poročanje o naših posebnih poročilih v primerjavi z letom 2014 zmanjšalo, predvsem zato, ker je v letu 2014 eno od teh poročil vzbudilo veliko zanimanje medijev (poročilo št. 21/2014 o letališki infrastrukturi, financirani s sredstvi EU, o katerem je bilo objavljenih več kot 800 člankov).

Teme, omenjene v medijih

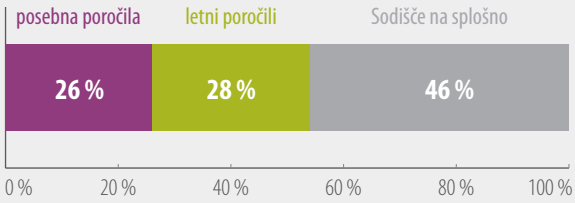

Učinkovita in uspešna poraba virov

Uspešnost in učinkovitost porabe svojih virov ocenjujemo glede na svojo sposobnost za izvedbo programa dela, pravočasnih revizij in zagotavljanje strokovnosti svojih uslužbencev.

Izvedba programa dela

Revizije in druge naloge načrtujemo v letnem programu dela, med letom pa spremljamo napredek pri njihovem izvajanju. Leta 2015 smo izvedli 88 % svojega programa dela. Letni poročili in specifična letna poročila so bila pripravljena, kot je bilo načrtovano, od posebnih poročil pa jih je bilo glede na naše zelo ambiciozne načrte 69 % pripravljenih po načrtu. Preostala poročila, katerih objava je bila preložena, ker je bilo treba pridobiti več dokazov ali zaradi nepredvidene kompleksnosti, so bila dokončanih v začetku leta 2016. Nanašajo so predvsem na nove ali inovativne revizije, ki lahko same po sebi zahtevajo več časa. Projekt reforme Sodišča, ki se meri v okviru drugih nalog, je napredoval v skladu z načrti.

Izvedba letnega programa dela Sodišča za leto 2015

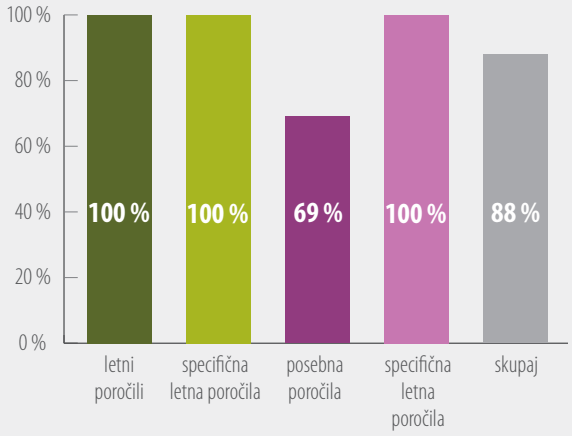

Priprava posebnih poročil

Naša posebna poročila morajo biti pripravljena ob pravem času, da imajo učinek. V zadnjih letih nam je uspelo skrajšati čas izvedbe revizij predvsem s pobudami, ki izhajajo iz naše strategije za obdobje 2013–2017. V letu 2015 smo pripravili 25 posebnih poročil, za katera smo v povprečju potrebovali 17 mesecev (19 mesecev v letu 2014) in tako čas priprave prvič zmanjšali pod 18 mesecev. Še naprej si bomo prizadevali, da bi zmanjšali čas priprave posebnih poročil, zlasti zaradi novega načela, ki se uvaja s spremenjeno finančno uredbo.

Čas priprave posebnih poročil, pripravljenih v obdobju 2013–2015

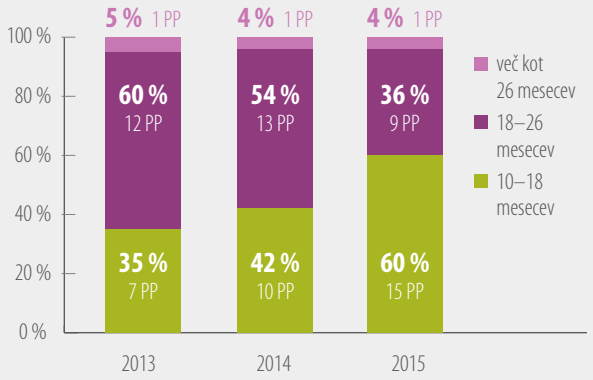

Strokovno usposabljanje

V skladu s smernicami, ki jih je objavila Mednarodna zveza računovodskih strokovnjakov, skušamo zagotoviti povprečno 40 ur (pet dni) strokovnega usposabljanja (brez jezikovnih tečajev) za vsakega revizorja.

Znova smo presegli cilj za strokovno usposabljanje revizijskih delavcev, kar kaže, kolikšen pomen pripisujemo strokovnemu razvoju zaposlenih. Če upoštevamo jezikovno usposabljanje, je leta 2015 vsak revizor za usposabljanje porabil povprečno 9,4 dneva.

Število dni strokovnega usposabljanja po revizorju na leto

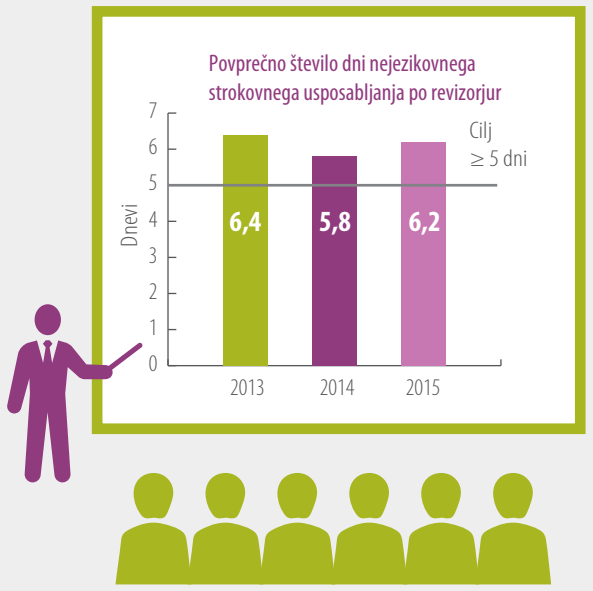

Podpora revidiranju

Človeški viri

Odobrena delovna mesta

V letu 2015 smo še naprej zmanjševali število zaposlenih, in sicer za 1 % na leto v petletnem obdobju (2013–2017), kot je določeno v medinstitucionalnem sporazumu o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovodenju iz decembra 2013.

Zato se je leta 2015 število odobrenih delovnih mest zmanjšalo z 882 na 872 delovnih mest za uradnike in začasne uslužbence (brez članov, pogodbenih sodelavcev, napotenih nacionalnih strokovnjakov in praktikantov). Od tega jih 562 opravlja revizijske naloge. Ta številka vključuje 113 zaposlenih v kabinetih članov.

Porazdelitev delovnih mest na Sodišču 31. decembra 2015

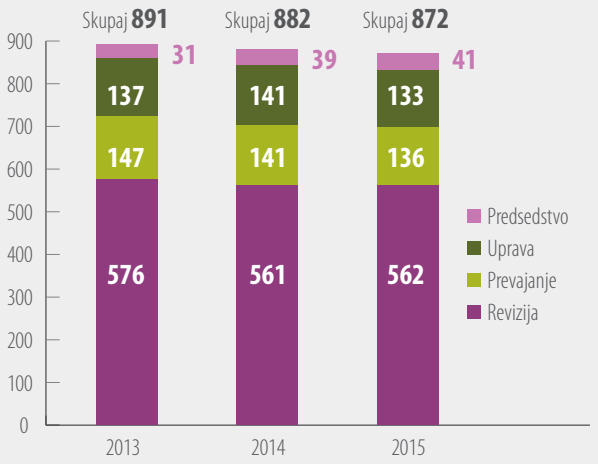

Zaposlovanje

Naši sodelavci imajo raznolika akademska in strokovna znanja, kakovost njihovega dela in njihova zavzetost pa se kažeta v izdelkih institucije. Naša politika zaposlovanja upošteva splošna načela in pogoje za zaposlovanje v institucijah EU, našo delovno silo pa sestavljajo uradniki, zaposleni za nedoločen čas, in zaposleni za določen čas. Javne natečaje za delovna mesta na Sodišču organizira Evropski urad za izbor osebja (EPSO).

Leta 2015 smo zaposlili 62 uslužbencev: 30 uradnikov, 17 začasnih uslužbencev, 11 pogodbenih uslužbencev, 4 napotene nacionalne strokovnjake in 1 svetovalca. Omogočili smo tudi 74 mest za delovno prakso v trajanju od treh do petih mesecev, namenjenih univerzitetnim diplomantom. Na dan 31. decembra 2015 je bilo v naši instituciji samo 15 nezasedenih delovnih mest (1,7 % skupnega števila delovnih mest).

Uravnotežena zastopanost spolov

Pri upravljanju človeških virov in zaposlovanju izvajamo politiko enakih možnosti. Že leta imamo med zaposlenimi enak delež moških in žensk.

Diagram kaže deleža moških in žensk po stopnji odgovornosti 31. decembra 2015, ki je ostal nespremenjen v zadnjih nekaj letih.

Cilj našega akcijskega načrta za uveljavljanje enakih možnosti je doseči enako zastopanost spolov na vseh ravneh. Po zadnjih zaposlovanjih je 50 % vseh zaposlenih v razredih od AD5 do AD8 žensk (leta 2014 je ta delež znašal 48 %). Glede na zamenjavo višjih in srednjih poslovodnih delavcev v naslednjih petih do desetih letih naj bi vse večji delež žensk v razredih AD prispeval k večjemu deležu žensk med poslovodnimi delavci v prihodnje.

Uravnotežena zastopanost spolov po stopnji odgovornosti

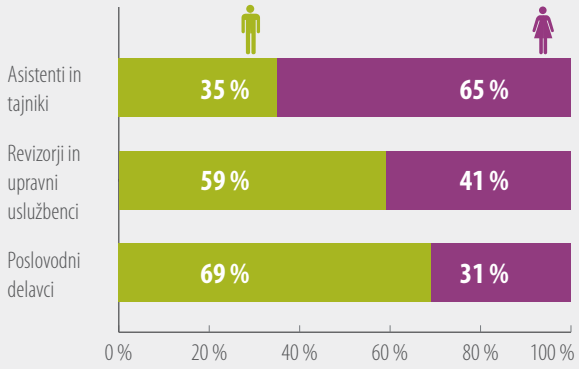

Poslovodni delavci po narodnosti in spolu na dan 31. decembra 2015

Državljanstvo*	Direktorji	Vodilni upravni uslužbenci
BELGIJSKO	1	3
BOLGARSKO		1
ČEŠKO		1
DANSKO		2
NEMŠKO	1	6
ESTONSKO		1
IRSKO	1	2
GRŠKO	1	2
ŠPANSKO	1	6
FRANCOSKO	1	8
HRVAŠKO		1
ITALIJANSKO		3
CIPRSKO		
LATVIJSKO		1
LITOVSKO	1	1
LUKSEMBURŠKO		
MADŽARSKO		1
MALTEŠKO		1
NIZOZEMSKO		2
AVSTRIJSKO		1
POLJSKO		2
PORTUGALSKO		3
ROMUNSKO		1
SLOVENSKO		1
SLOVAŠKO		1
FINSKO		1
ŠVEDSKO		1
BRITANSKO	4	5

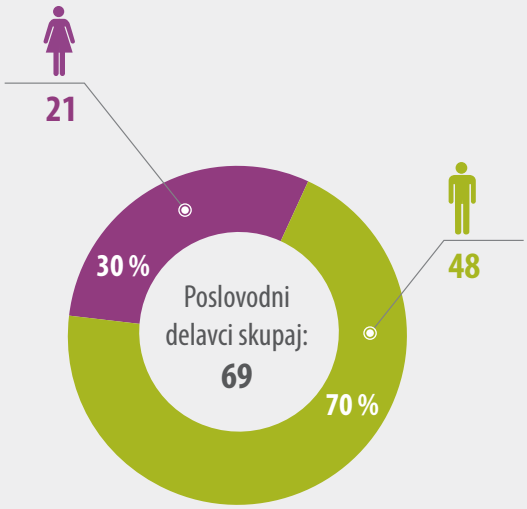

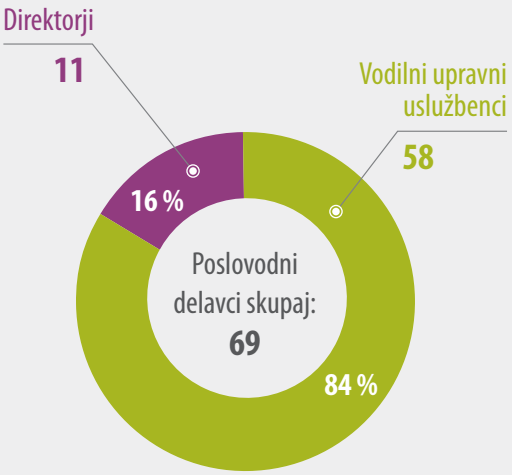

* Po protokolarnem vrstnem redu držav članic.

Starostni profil

Starostni profil zaposlenih z aktivnim statusom na Sodišču na dan 31. decembra 2015 kaže, da je 52 % zaposlenih starih 44 let ali manj.

32 od 69 direktorjev in vodilnih upravnih uslužbencev ima 55 let ali več. To bo privedlo do prenove poslovodstva v naslednjih petih do desetih letih, ko se bodo ti upokojili.

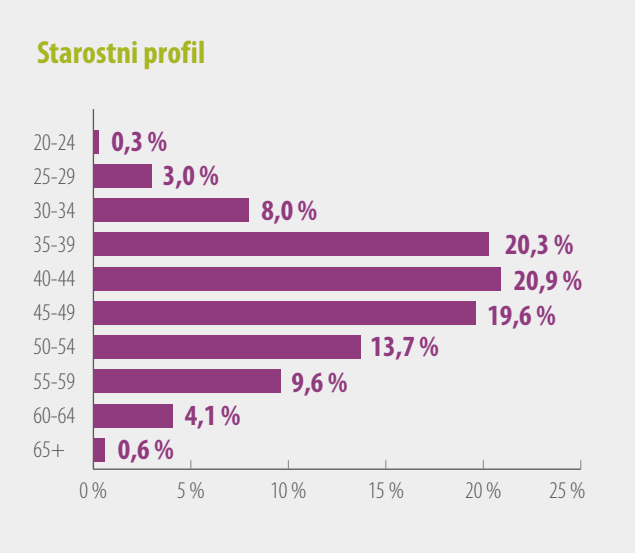

Podporne storitve

Strokovno usposabljanje

Delo revizorjev zahteva stalno usposabljanje, da se seznanjajo s strokovnimi novostmi in pridobivajo nova znanja. Poleg tega morajo imeti revizorji zaradi posebnih značilnosti našega revizijskega okolja dobra jezikovna znanja.

Leta 2015 je vsak naš sodelavec povprečno opravil 7,3 dneva strokovnega usposabljanja. Delež jezikovnih tečajev v celotnem usposabljanju se še naprej zmanjšuje. Leta 2015 je dosegel 35 %, medtem ko je leta 2014 znašal še 43 %.

Naše glavne dejavnosti v zvezi s strokovnim usposabljanjem so povezane s posodobitvijo našega programa usposabljanja in okrepitvijo sodelovanja z učnimi viri znotraj in zunaj okvira institucij EU. Začeli smo sodelovati z Univerzo v Loreni (Nancy, Francija), da bi organizirali podiplomski univerzitetni študij revidiranja javnih organizacij in politik in magistrski program vodenja javnih organizacij.

Še naprej smo razvijali sodelovanje z Evropsko komisijo, ki organizira jezikovno usposabljanje za naše uslužbence, in Evropsko šolo za upravo, ki je pomagala organizirati usposabljanje za mehke veščine in dan usposabljanja Sodišča. Poleg tega smo še naprej razširjali obseg tečajev, ki jih ponujamo, in sicer z e-usposabljanjem, prilagojenim potrebam zaposlenih, in z usposabljanjem s kombiniranim učenjem. Tudi v tem letu smo organizirali uspešne predstavitve, na katerih notranji ali zunanji strokovnjaki predstavljajo razvoj na področju revizij ali teme, povezane z delom revizorjev. Uvedli smo tudi okvir priznanj uspešnosti za nagrajevanje uspešnosti zaposlenih na nevodstvenih mestih s posebnim usposabljanjem zunaj naše institucije.

Podpora revidiranju

Prevajanje

Prevajanje je podporna dejavnost revizij, ki naši instituciji pomaga izpolnjevati njeno poslanstvo in doseči komunikacijske cilje. Leta 2015 je skupna količina prevodov s skoraj 200 000 prevedenimi stranmi, kar pomeni skoraj 3-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2014, dosegla rekordno višino. Pravočasno je bilo narejenih približno 99 % prevodov.

Prevajalci so poleg običajnega prevajalskega dela zagotovili tudi jezikovno podporo pri 26 revizijskih obiskih na kraju samem po vsej EU in storitve tolmačenja na notranjih dogodkih in sestankih. Poleg tega so zagotovili podporo v postopku priprave predhodnih opažanj in posebnih poročil, kar je okrepilo njihovo sodelovanje v revizijskem procesu, torej temeljnem procesu naše institucije.

Na podlagi pregleda poteka prevajanja in v skladu z reformo naše institucije je Direktorat za prevajanje leta 2015 z združitvijo asistentov optimiziral svojo strukturo. Eden pomembnejših projektov direktorata, *GroupShare*, bo z nadaljnjo racionalizacijo dela administrativne skupine privedel do znatnih izboljšav, ki bodo povečale možnosti za izboljšanje uspešnosti in avtomatizacije ter uskladile prakse različnih jezikovnih ekip.

Informacijska tehnologija

V letu 2015 je Direktorat za informatiko in tehnologije svoja prizadevanja osredotočal na prilagajanje naših upravnih informacijskih sistemov, da bi pripomogel k uspešnemu izvajanju reforme naše institucije, in na priprave za razvoj na področju upravljanja znanja kot podporo za novo organizacijsko strukturo Sodišča.

Poleg tega je bil za revizijo za izjavo o zanesljivosti in revizijo smotrnosti poslovanja ter z njimi povezana poročila izveden niz funkcij, da bi pripravili celotno različico orodja za revizijsko dokumentiranje Assyst2 in tako zaključili ta pomemben projekt. Uporabljati se je začel naš novi sistem za upravljanje revizij (AMS) z več kot 300 načrti, pripravljenimi v sistemu, in 180 revizijskimi nalogami, prijavljenimi in spremljanimi s tem orodjem.

Na podlagi tehničnih temeljev mobilnosti, izvedenih v prejšnjih letih (zagotovitev brezžičnega omrežja v vseh naših prostorih, zagotovitev prenosnih računalnikov za vse zaposlene), se direktorat zdaj osredotoča na globalno mobilnost, ki vključuje dostop do vseh vsebin od koder koli in kadar koli ter s katero koli napravo. Projekt za razvoj rešitve, ki bo zagotavljala, da osebje lahko dostopa do informacij s katere koli naprave, bo prispeval k neprekinjenemu poslovanju naše institucije ter povečanju učinkovitosti in uspešnosti. Ves napredek in rezultati v zvezi z rešitvami IT so bili doseženi ob zagotavljanju varnosti operacij in neprekinjenega poslovanja, zaradi česar je bila razpoložljivost pomembnih sistemov 99,82-odstotna.

Uprava in infrastruktura

Naloga Direktorata za finance in podporo je zagotavljanje ustreznih virov, storitev in infrastrukture, da naši instituciji omogoči izpolnjevanje njenega poslanstva in doseganje njenih strateških ciljev. Poleg tega direktorat zagotavlja potrebne mehanizme za financiranje, notranjo kontrolo in računovodstvo za podporo vsem dejavnostim institucije. Leta 2015 je direktorat še naprej izboljševal učinkovitost in gospodarnost svojih dejavnosti.

Zaradi izrednih razmer po terorističnih napadih novembra v Parizu in nato tudi v Belgiji smo okrepili naše varnostne ukrepe in po postopkih javnega naročanja kupili potrebno varnostno opremo. Informacije o naših javnih naročilih so na voljo na našem spletišču (eca.europa.eu).

Zgradbe

Sodišče ima trenutno v lasti tri stavbe (K1, K2 in K3), v najemu pa še manjše prostore centra za vnovično vzpostavitev delovanja IT po morebitni nesreči skupaj s sejno sobo. V najemu imamo tudi tri pisarne Evropskega parlamenta v Bruslju in eno v Strasbourgu.

Pri zagotavljanju stroškovne učinkovitosti naše stavbne politike upoštevamo tri dejavnike: lastništvo oziroma najem prostorov, stroške življenjskega ciklusa in sodelovanje med institucijami.

Tako kot na vseh področjih našega delovanja skušamo tudi pri razvoju in izvajanju politike v zvezi s stavbami določiti in doseči najvišje standarde preglednosti in odgovornosti.

Sistem za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)

Sistem EMAS je instrument upravljanja, ki ga je razvila Evropska komisija za družbe in druge organizacije, ki tako lahko ocenjujejo in izboljšujejo svojo okoljsko učinkovitost ter o njej poročajo.

Sistem ravnanja z okoljem[2] smo začeli razvijati leta 2014 skladno z načeli evropskega standarda EMAS, kot je opisan v uredbi Evropskega parlamenta in Sveta iz leta 2009[3]. Naš cilj je pridobiti certifikat EMAS do konca leta 2016. V letu 2015 je projekt EMAS potekal v skladu z načrtom.

2 Projekt EMAS se je na Sodišču začel izvajati julija 2013.

3 Uredba (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

Finančne informacije

Sodišče se financira iz splošnega proračuna Evropske unije. Naš proračun znaša približno 0,087 % skupne porabe EU in manj kot 1,51 % skupne porabe za upravo. Leta 2015 je skupna stopnja realizacije proračuna znašala 98,68 %.

Izvrševanje proračuna za leto 2015

PRORAČUNSKO LETO 2015	Končna odobrena proračunska sredstva	Prevzete proračunske obveznosti	% porabe (obveznosti/ odobrena pror. sred.)	Plačila
Naslov 1: Zaposleni v instituciji				(000 EUR)
10 – Člani institucije	10 171	10 054	99 %	9 978
12 – Uradniki in začasni uslužbenci	94 517	94 118	99 %	94 072
14 – Drugi uslužbenci in zunanje storitve	4 651	4 559	98 %	4 502
162 – Službena potovanja	3 600	3 162	88 %	2 620
161 + 163 + 165 – Drugi izdatki v zvezi z zaposlenimi v instituciji	2 819	2 753	98 %	1 903
Vmesni seštevek za naslov 1	115 758	114 646	99 %	113 075
Naslov 2: Stavbe, pohištvo, oprema in razni odhodki iz poslovanja				
20 – Nepremičnine	4 143	4 140	99 %	2 071
210 – Informacijska tehnologija in telekomunikacije	8 557	8 557	100 %	3 940
212 + 214 + 216 – Premičnine in pripadajoči stroški	1 110	1 081	97 %	768
23 – Tekoči izdatki za delovanje uprave	421	332	79 %	260
25 – Zasedanja in konference	717	634	88 %	467
27 – Informacije in objave	2 200	1 756	80 %	1 330
Vmesni seštevek za naslov 2	17 148	16 500	96 %	8 836
Skupaj	**132 906**	**131 146**	**98 %**	**121 911**

Proračun za leto 2016

Proračun za leto 2016 se je v primerjavi s proračunom za leto 2015 povečal za 1,94 %.

Proračun za leto 2016

PRORAČUN	2016 (000 EUR)	2015 (000 EUR)
Naslov 1: Zaposleni v instituciji		
10 – Člani institucije	10 885	10 291
12 – Uradniki in začasni uslužbenci	98 881	97 420
14 – Drugi uslužbenci in zunanje storitve	4 876	4 301
162 – Službena potovanja	3 600	3 700
161 + 163 + 165 – Drugi izdatki v zvezi z zaposlenimi v instituciji	2 559	2 669
Vmesni seštevek za naslov 1	120 801	118 381
Naslov 2: Stavbe, pohištvo, oprema in razni odhodki iz poslovanja		
20 – Nepremičnine	2 911	3 080
210 – Informacijska tehnologija in telekomunikacije	7 347	7 152
212 + 214 + 216 – Premičnine in pripadajoči stroški	882	785
23 – Tekoči izdatki za delovanje uprave	439	426
25 – Zasedanja in konference	706	717
27 – Informacije in objave	2 401	2 365
Vmesni seštevek za naslov 2	14 686	14 525
Skupaj	**135 487**	**132 906**

Revidiranje in odgovornost

Razrešnica

Kot vse druge institucije EU tudi za Sodišče velja postopek razrešnice. Aprila 2015 je Evropski parlament našemu generalnemu sekretarju podelil razrešnico glede izvrševanja proračuna za proračunsko leto 2013, kar pomeni, da je bil naš zaključni račun za leto 2013 zaključen in potrjen.

Skrbno smo analizirali vsa vprašanja v zvezi z našimi revizijskimi in upravljavskimi odgovornostmi, ki so se pojavljala med postopkom razrešnice, in sprejeli ustrezne ukrepe, med drugim tudi v okviru naše reforme. Evropskemu parlamentu smo poročali o nadaljnjem ukrepanju.

Notranje in zunanje revizije

Notranja revizija Sodišča

Služba za notranjo revizijo svetuje naši instituciji pri upravljanju tveganj z izrekanjem mnenj o kakovosti upravljanja in sistemih notranje kontrole. Izdaja tudi priporočila, katerih cilj je izboljšati izvajanje naših dejavnosti in spodbujati dobro finančno poslovodenje. Poleg tega zagotavlja podporo za delo zunanjih revizorjev, pooblaščenih za potrjevanje računovodskih izkazov naše institucije. Poleg tega služba za notranjo revizijo zagotavlja informacije o izpostavljenosti bistvenim tveganjem in vprašanjih glede podjetniškega upravljanja.

Dejavnosti službe za notranjo revizijo spremlja revizijski odbor, ki ga sestavljajo trije člani naše institucije in zunanji strokovnjak. Odbor redno spremlja napredek pri izvajanju različnih nalog, določenih v delovnem programu za notranjo revizijo. Poleg tega odbor zagotavlja neodvisnost službe za notranjo revizijo.

Leta 2015 je služba za notranjo revizijo pripravila posebna poročila o strateških vprašanjih, kot so spremembe v našem letnem poročilu, vmesni pregled izvajanja strategije za obdobje 2013–2017 ter spremljanje izvajanja medsebojnega strokovnega pregleda in priporočil Evropskega parlamenta. Poleg tega smo ob upoštevanju priporočil službe za notranjo revizijo iz leta 2014, da je treba okrepiti ciklus notranjih kontrol, posodobili naš sistem informacijske varnosti ter formalizirali obstoječi okvir in smernice za obvladovanje tveganj. Služba za notranjo revizijo je spremljala izvajanje novih smernic in zagotovila, da so bila njena priporočila upoštevana.

Sodišče vsako leto poroča Parlamentu in Svetu o rezultatih dejavnosti notranje revizije.

Zunanja revizija Sodišča

Zaključni račun Sodišča revidira neodvisen zunanji revizor. To je pomemben element prizadevanj naše institucije za to, da bi zase uporabljala enaka načela preglednosti in odgovornosti kot za svoje revidirance. Poročilo zunanjega revizorja PricewaterhouseCoopers Sàrl o zaključnem računu Sodišča za proračunsko leto 2014 je bilo objavljeno 15. septembra 2015.

Mnenje zunanjega revizorja – proračunsko leto 2014

V zvezi z računovodskimi izkazi:

„Menimo, da so računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja Evropskega računskega sodišča na dan 31. decembra 2014 ter njegovega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z določbami Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 966/2012 z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe finančne uredbe."

V zvezi z uporabo virov in kontrolo postopkov:

„Pri svojem delu, opisanem v tem poročilu, nismo opazili ničesar, zaradi česar bi menili, da v vseh pomembnih pogledih in na podlagi zgoraj opisanih meril:

- Sodišču dodeljeni viri niso bili namensko porabljeni in da
- vzpostavljeni kontrolni postopki ne dajejo potrebnih jamstev, ki zagotavljajo skladnost finančnih operacij z veljavnimi pravili in predpisi. "

Izjava odredbodajalca na podlagi prenosa pooblastil

Podpisani generalni sekretar Evropskega računskega sodišča v svoji funkciji odredbodajalca na podlagi prenosa pooblastil izjavljam:

- da so informacije v tem poročilu resnične in točne ter
- da imam razumno zagotovilo:
  - da so bili viri, dodeljeni za dejavnosti, opisane v tem poročilu, namensko porabljeni v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja,
  - da vzpostavljeni kontrolni postopki dajejo potrebna jamstva v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo transakcij, povezanih z izkazi, ter zagotavljajo ustrezno obravnavanje domnevnih goljufij ali sumov goljufij in
  - da so stroški in koristi kontrol ustrezni.

To zagotovilo temelji na moji presoji in na informacijah, ki jih imam, kot so poročila in izjave odredbodajalcev na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil, poročila notranjega revizorja in poročila zunanjega revizorja za predhodna proračunska leta.

Potrjujem, da ne vem za nobeno zadevo, ki ni omenjena v tem poročilu, ki pa bi lahko škodila instituciji.

V Luxembourgu, 25. februarja 2016.

Eduardo Ruiz García
Generalni sekretar

KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije:

- en izvod:
  na spletni strani EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu);
- več kot en izvod ter plakati in zemljevidi:
  pri predstavništvih Evropske unije (http://ec.europa.eu/represent_sl.htm),
  pri delegacijah v državah, ki niso članice EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sl.htm),
  pri službi Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sl.htm) ali
  s klicem na telefonsko številko 00 800 6 7 8 9 10 11 (brezplačna številka za celotno EU) (*).

  (*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Publikacije, ki so naprodaj:

- na spletni strani EU Bookshop (http://bookshop.europa.eu).

Za uporabo ali reprodukcijo naslednjih fotografij je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnika avtorske pravice:
© EU 2015, vir: Evropsko računsko sodišče, str. 1 (fotografija 3), str. 2, str. 5; arhitekta stavb Evropskega računskega sodišča: Jim Clemes (2004 in 2013) in Paul Noël (1988).
© Najwyższa Izba Kontroli (NIK), str. 38 / Fotografija: Krzysztof Andrzejewski.
Reprodukcija naslednjih fotografij je dovoljena pod pogojem, da so navedeni imetnik avtorske pravice, vir in ime fotografa (če je znano):
© EU 2015, vir: Evropsko računsko sodišče, str. 1 (fotografija 1), str. 4, 8, 16, 23, 25, 31, 35, 36, 37, 41, 42;
© EU 2015, vir: Evropski parlament – Avdiovizualna služba / fotografija: Stephanie Lecocq, str. 1 (fotografija 2); Geneviève Engel, str. 10;
© EU 2015, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / fotografija: Maciej Szkopanski, str. 20 (fotografija 1); Šlamov Vano, str. 26;
© EU 2014, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Etienne Ansotte, str. 19 (fotografija 2); Denis Lovrovic, str. 17 (fotografiji 1 in 2) in str. 20 (fotografija 2);
© EU, 2013, vir: Europol, str. 14; vir: Evropsko računsko sodišče, str. 24;
© EU 2012, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / fotografija: Nikolaj Dojčinov, str. 18;
© EU 2011, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / fotografija: Anoek De Groot, str. 22;
vir: Evropsko računsko sodišče, str. 32;
© EU 2009, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / fotografija: Melinda Bodo, str. 21;
© EU 2008, vir: Evropska komisija – Razvoj in sodelovanje – Europeaid, str. 13;
© Evropska komisija 2001, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba, str. 33;
© Evropska komisija 1999, vir: Evropska komisija – Razvoj in sodelovanje – Europeaid, str. 29;
© Evropska komisija 1995, vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografija: Estkip wood processing company at Jõhvi, str. 27;
© EU, vir: Evropsko računsko sodišče, str. 19 (fotografija 1), str. 28.

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije